د کتاب پیژندنه

د کتاب نوم	:	پایلوځ بنګ حبیب الله
لیکونکی	:	پوهنمل محمود نظری
کمپوټر اوډونکې	:	یما نظری
چاپ شمیر	:	۱۰۰۰
خپرندوی	:	کراچۍ مطبعه
چاپ نیټه	:	۱۳۸۴

په دې ټولګه کې:

وا کتاب خپل محترم پلار الحاج دوکتور محمدامین نظري
ته اهدا کوم

مننه

د محترم استاد پوهاند دوکتور مجاور احمد زیار، محترم عبدالواحد نظری او محترم عبیدالله محک چې دا کتاب یې کتلی، تصحیح کړی او ګټوری مشورې یې را کړی یو جهان مننه کوم او کوروداني ورته وایم.

همدا سې د پایلوچانو د کیسو په راټولولو کې د محترم امیرجان، محترم علی احمد ، الحاج محمد کریم ، محترم بصیر احمد او نور هغه کسانو چې زما یې نومونه هیر شوی دی کوروداني وایم او د زړه له کومې مننه ځینی کوم

د دیزاین ، ترتیب او طرح په برخه کښې د محترم یما نظری او په چاپولو کې د محترم مسعود د هلو ځلو څخه مننه کوم او په ژوند کې لا بری ورته غواړم

په درناوی

پوهنمل محمود نظری

۷۸۶

په دې ټولګه کې:

له طنزه تر داستانه----------------۶
سریزه-------------------------۱۳
پایلوچ بنګ حبیب الله-------------۵۱
غرغړه--------------------------۵۶
یوه لپه خاوره--------------------۷۰
د کور هدیره---------------------۷۷
غاو----------------------------۸۵
مرور---------------------------۹۸
غڅ----------------------------۱۱۲
غولېدلی------------------------۱۲۳

له طنزه تر داستانه

داخل مې مخې ته د محمود نظري یوه داستاني ټولګه پرته ده.یو کال له مخه مې پردربیمه طنزیه ټولګه همداسې یو څو کربښې ورکښلې وې او په هغه کې مې دغه هڅاند لیکوال تر هر څه مخکې د یوه طنز او مزاح کښونکي(Satirist & Homourit) لیکوال په توګه
خپلو مینه والو ته وروپېژندلی وو او هغه په پښتو کې د دغو ادبي ځېلونو (Literary generes) له ګوتو شمیر
نوښتګرو قلمو الوشمیرلی وو ، خو د دې داستاني ټولګې له وړاندېینې سره یې را زیاته کړه چې سړی خو پرهغه دوه ځېلونو بسیا نه دی پاتی او دربیم دیته یې قلم راغځولی او خپله وړتیا او نوښتیا پکې ازمایي.
رښتیا هم یوه داسې هڅاند لیکوال ته چې خپل زیږند څوب او وړتیا یې لومړی په طنز و مزاح کې پرکار اچولې او په پوره بریالیتوب یې له توغه راوتلی هم دی کوم ناشونی کار نه بریښي چې کیسې ولیکی او ورسره ورسره کیسې وګټي
کوم ازمېښت او نوښت یې چې په هغو ډګرو کې په برخه شوی، په دغه څه نا څه ورته ډګر کې هم په برخه کېدای شي او هغه دا چې د خندا او موسکا د توکو په کموني سره ورته سوچاو سوژو ته په اسانه داستاني بڼه او وکر وربښلای شي، تر دا منځ ورته نه کرکتر رغاونه کومه ستونزه لری او نه انځورونه،غوټه اچونه-پرانېستنه،نه کړکېچ او تلوسه،پیلونه او پایته رسونه.
خو په سر چپه ټوګه په یوه هر داستاني لیکونکي ته دومره اسانه نه وی چې خپل داستان ته طنزومزاح وکر(هویت) ورو بښي او خپل ازمېښتونه او نوښتونه ورولېږدوي.مګرنظری په دغه لومړنۍ ټولګه راوښوو له چې ځان را باندې د غبرګو ، په بله وینا دروګونو ادبی ژانرونولیکوال او بیا بریالی لیکوال را پېژني او پوره باور دی چې که دغه درې سره ځېلونه همداسی همزمان او اوږه پراوږه پر مخ یوسي او ورسره ورسره د یوی کره پښتو خیال نور هم

ټینګ وساتي، بې له کوم ارنګ برنګه به په دغه اړه پرله پسې برې او بریاوې د قلم د نیلي سوې ورښکل کړي او پر دې سربېره سربېره د خپلې مورنۍ ژبې او ټولنې په وړاندې خپله پاتې ژمندویي او استازندویي(تعهد و رسالت)پر ځای کاندي.
د پایلوچ بنګ حبیب الله دغه داستاني ټولګه یې چې تر درې ګونو طنزیه او مزاحیه ټولګو(د څوکۍ خوند ،سر خلاص که ! او انساني سرکس) را وروسته یې چاپ وخپراوی ته سپاري تر هر څه له مخه د دې نوښت پر بنسټ ارزول کېږي چې د رومبني پښتو لیکوال په توګه یې په همدغه نامه لومړی داستان د خپلې سیمې یو له پامه لویدلی ټولنیز پوړ(قشر) رانغاړي او په خوراریالیستیک ډول یې شننه او انځورنه کوي.بنګ حبیب الله یې د مرکزي کرکټر په توګه د ټولو هغه انساني کړنو ښېګنو ،ځانګړنو دودونو او دویونو(قوانینو) رانغښتونکی را پېژني چې له پېړیو راهسې یې په پایلوڅانو اړه درلودلې اوڅارتیا اونومورتیا یې پرې موندلې ده

ښاغلي نظري په دغه برخه کې نه یوازې د یوه کندهاري په توګه له خپلو سیده لیدنو کتنو او نورو ماویلو-تاویلو ګټه اخیستې، بلکې د تاریخ پاڼې یې هم ورپسې اړولې رااړولې او او د بهرینو ګرځندویانو او څېړوندویانو اړوندو اخځونو ته یې هم مخه کړې، لکه څنګه یې چې په خپله لنډه سریزه کې ورباندې رڼا اچولې ده.

داسې اټکل کېږي چې کندهاري پایلوڅان له اړه د هغو خراساني، یا په بله وینا ،سیستاني «عیارانو» له پاتېشونو څخه وي چې په سیستان کې یې د یعقوب لیث صفاري په مشرۍ پر۲۵۳ کال د یوه افغانی دولت بنسټ ایښی وو او ظفر کاکا خیل په وینا یې پوځي اډانه کې پښتو پوره برخه درلوده.«عیار» هم د «ای یار» عربي بڼه انګېرل شوې چې پښتو انډول«ای مل- ایمل» کېدای شي.

دا بېله خبره ده چې د چا خبره نن سبا « به جهانو کې هم نور څوک آرو اصیل پاتې نه دي» او ان به مسلمانانو کې هم نور څوک سم و سهی نه لېدل کېږي او هغه آر ورښتیني اسلامی خویونه

او سپېڅلي کړه وړه ترې بنسټپالو لوټلي او تروښلي دي ، دغه راز هغه څه چې زموږ نوښتګر داستان لیکونکی د خپل پایلوخ اتل په شننه او ستاینه کې کښلي او انځورلي دي، له ښایسته ډیر مهاله نور د تاریخ یوه برخه ګرځیدلي او په هیڅ یوه او سني پایلوخ کې یې څرک نه لګي. یوازې او یوازې یې هماغه منفي او ناټولیز اړخونه خوندي پاتې دي. که پخوا یې له بډایانو را شوکولې او پر بېوزلانو ته یې ورو بښلې او س یې له بېوزلانو راشوکوي او خپل ځانګړی درد پرې درملوی.دا یې نن د بدګنو او بېلاریو یوه وړه بېلګه ګڼل کېږی چې یو خوارکی ګاډیوان نیمه شپه د ښار له چوکه یې تر «سرپوزی» پورې ډګاډګ وځغلوي او چې بیا ترې په مات مخ د کرایې غوښتنه کوي په غبرګون کې یې څو مردکې ورډالی کوی او مړی یې له اس سره هملته لبوانو ته پرېږدي
په هره توګه د لیکوال همدغه غځېدلی لنډ داستان رښتیا هم د دی جوګه دی چې خپله ټوګه پرې ونوموی او ما هم د یوه شهکار په توګه د خپلې دغې لنډې ارزونې بېلګه وګرځوله او نوری داستاني بېلګې یې ورهڅېزو کره کتونکیو او ارزوونکیو ته پرېږدم ګوندی ګران نظری هم دغه یو څو کرښې د دیوې دوستانه پیرزوینې په توګه په ډیر څه وشمېری.

د پوهنمل محمود نظری د لا ډیر ازمېښتونو او نوښتونو به هیله

پوهاند دوکتور م.ا.زیار
اکسفورد-جولای۲۰۰۴

سریز۵

د بنګ حبیب الله کیسه داد داسونامیانو او کلکو خلکو کیسه ده چي په تولنه نړۍ کي یې په کلکوالي او غیرت کي څاتر اوسه نه سیال او نه بېلګه لیدلې یا اورېدلې ده.
دلته د یوه بهرنی ژورنالیست د خبرنې پایله په لنډه توګه لیکم:
جروان دایک امریکایي ژورنالیست (په افغانستان کي څه تیریږي؟) کتاب کي د پایلوخانو په هکله داسې کښلي دي:
ډیر کلونه وړاندي چي کله ایرانیانو پر دغه هیواد یرغل وکړ او دغلته یې ډیر زیات جنایتونه پیل کړل، خلکو لومړی نه شوله کولای چي د هغوی په وړاندی را ولاړ شي خو وروسته یو شمیر ځوانان را پیدا شول او په خپلو کي یې تړون سره وکړ چي د دغو پردیو یرغلګرو په وړاندی مبارزې ته را ولاړ شي او خپل مال او هیواد نه دفاع وکړي ، ددې لپاره چي خپلو غلیمانو ته خپل واک ښه څرګند کړی، به لوڅو پښو به یې تګ راتګ کاوه ،دغه کار یې د غلیم په وړاندې د مقاومت او سر سختۍ نښه وه ، پردې سربیره یې به لوڅو پښو منډې وهلاې شوې او کولای یې شول چي په ځانګړې توګه د شپې له خوا بېله غږه غوږه پر غلیم برید وکړی. هغه وخت په دې سیمه کې پاړسي ژبه هم دود وه نو ځکه خو پاړسیانو دوی پای لوچ(پا لوچ) وبلله.
دغه پایلوخان د دی هیواد تاریخي اتلان او د بې وزلو او بې برخو خلکو پلویان وه.
هغه وخت چي احمد شاه بابا واکمني ته ورسید (د درانیانو واکمني دوه سوه کاله په افغانستان کي وچلیده) احمد شاه بابا د پایلوخانو ډیر زیات درناوی وکړ ، د هغوي د درناوي لپاره یې د جشن او ښادۍ په توګه یوه ځانګړې ورځ وټاکله او هغوی یې ښه او رښتینی خلک وبلل.هغه دغه خلک د شاه مقصود په نامه په یوه سېمه کي استوګڼ کړل چي اوس د کندهار په شمال کي د ډیرو ښو سېمو څخه ده.
پایلوخان یو ځانګړی یونیفورم لری، پراخ او اوږد شین رنګه کمیس او پرتوګ اغوندی د جامو د ګنډولو لپاره یې څه ناڅه پېنځلس متره ټوټه پکار ده ، شین ویره توره لونګۍ تړي،

پټو يې تل پر ولو پروت وي، چاړه ، د هوسۍ ښکر ، خردوم(يوه متره رسۍ چي يوې خوا ته يې يوه ټوټه وسپنه تړل شوی وی) له ځانه سره ګرځوي.
که څوک و غواړي د پايلوڅانو به ډله کي شامل شی په لومړی سر کي بايد د هغه پېژند ګلوی وشي تر هغه وروسته ازمېښت پرې کېږی چي ورتيا يې لری او که نه؟دغه غوراوی (انتخاب) زياتره د ځوانی په وخت کي تر سره کېږی.
او ګوری چي د اور په وړاندی څومره ټينګار کولای شی؟ هغه بايد خپلې پښې او لاسونه اور ته ونيسي او د اور ټوله تودوخه وزغمی. وروسته بايد شپږ مياشتي يا يو کال زغم وکړی چي کړه وړه او خبرې يې وارزول شی، بيا يې ژوند جګړې(مبارزې) عملی ډګر ته راڅکوی. که ټېي شو بايد چا ته فرياد ، پلپوټ (شکايت) ونه کړی.د ټولو په پای کي وروستې ازموينې ته وربلل کېږی. وروستۍ ازموينه دا ده چي په يوه ځانګړې شپه کي د يو شمېر کسانو په وړاندی بايد ځان لوڅ کړی يانی بې پرتوګه خپل ټول کالي وباسی، د ملا پر تخته يې د اور سکروټې اچول کېږی او په دغه مهال کي بايد چرس وڅکوی. پايلوڅانو ته د چرس څکول ارزښت لری هغوی چرسو ته (بوټۍ) وايي د هغو به عقيده چرس انسان خدای (ج) ته نږدی کوی او له ګناه څخه يې ژغوری. پايلوڅان دينپاله خلک دی دغه ګردا زميښتونه د جسماني ټينګار د پيدا کېدو لپاره او چرس څکول د رواني ازميښت نښه ګڼي. مخامخ او تن په تن جګړه د پايلوڅانو لپاره اړين بلل کېږی. که څوک کوم پايلوڅ ته سپکاوی وکړي و پايلوڅ هغه زور ازماينې ته وربلي، ان که کوم څوک هسي په يوه اشاره هم وغواړي د يوه پايلوڅ سپکاوی وکړی د پايلوڅ لپاره تن په تن جګړه لازمېږی.
پايلوڅان خپل پت ټينګ او خوندی ساتی او نه غواړی چي د هغوی په کورني ويا ر کي د سپکاوی داغ پيدا شی که د يوې داسي ننګونې (چلنج) سره مخامخ شی سمدلاسه مخامخ لورې مخامخ جګړې ته وربلی. بيا نو دغه دواړه د يو نا څرګند لوري ته روانېږی دغه مهال د دغې موضوع په اړه چي د دوی په منځ کي پېښه شوی ده هيڅ چا ته څه نه وايي کله چي هغه ځانګړې ځای ته ورسيدل. دواړه ځانونه لوڅوی او له پرتوګونو پرته خپلې نوري جامې باسی، بيا نو د سپکاوي والا له لوری بريد پيل کېږی هغه څوک چي بريالی شو هغه بل را پر شا کوی يو خوندی ځای ته يې رسوی او ټپونه يې   ورپټې او ټکوروی له دې پېښی څخه

بايد هيڅوک خبر نه شي او هيڅ لوري حق نه لري چي شکايت وکړي دا د پايلوڅانو د رسمونو او ادابو يوه برخه ده. هغوی له احساسه ډک خلک دي او ورسره ورسره خدای پاله هم دي پايلوڅان هيڅکله ښځو ته نه ګوري که کومه ښځه هغه ته نږدې شي هغه ځينی سترګې پټوي او خپله لاره بدلوی او يا لکه مجسمې په څيربې حرکته دريږي. دا وه د پايلوڅانو يوه لنډه پېژندنه.
زما په اند د پايلوڅانو لړی د بنګ حبيب الله له وروسته ختمه شوی ده محلی خلک اوس هم د دې خلکو په کيسو وياړی شاعرانو شعرونه پر جوړ کړی دی او هر هغه ټينګ ځوان ته چې د ښو صفتونو خاوند وی ته د پايلوښ لقب ورکوی ګر چې هغه پالوښ هم نه وی. اوس دی نوم خپل کره توب له لاسه ورکړی دی ځکه به وروستيو کې ډير غلو، لوټمارو، قاتلانو، او لوچکانو د خپل بدو او کرغيړنو کړو وړو د پټولو په خاطر ځانونه پايلوڅان بللی دی او د وخت حکمروانانو هم د امنيت په خاطر د دې نوم پسې بد تبليغات کړی.
په دې ټولګه کې ټول اته داستانونه راغلی دی چي لومړی کيسه يې د پايلوښ بنګ حبيب الله ده چي همدا ټولګه هم په دې نوم نومول شوی ده چي دا د يوه رښتنی پايلوښ کيسه ده. د کندهار دپايلوڅان غيرت او ټينګوالی نه په عيارانو د خراسان او نه د کابل په کاکه ګانو او نه هم د نړی په نورو برخو کې چا ليدلې او نه هم چا اوريدلې دی او د دې ټولګې نوري کيسې لکه غرغړه هم د يو داسې توريالی نيمه سمبولکه کيسه ده چي خلکو ته تور مخې دی د يوه واقعيت د سپړلو په هکله د وطن دوستی يوه رښتينی کيسه ده، يوه لپه خاوره يوه سمبولکه کيسه ده چي د وطن مور خپلو اولادو ته چي هيوادیې هير کړی وی د وطن د خاوری د بوی ياد ورکوی د کور هديره او غاو پر خوارو او بې وزلو خلکو باندی د بهرنيو او کورنيو زوروا کانو د ظلم دوې بيلګې دی غج هم د زور يوه بله کيسه دی او مرور بيا د خپله بختنه زما او ستا نه د يوه مرور کيسه ده چي ولی انسان ورته د انسان په سترګو نه ګوری او مهاجر بيا د غربت يوه سمبولکه کيسه ده، اميد چي د دې تولګې کيسې مو خوښې او د قبول وړ وګرځی

لندن2004

پایلوځ بنګ حبیب الله

تکنده غرمه وه دوه کلیوال هلکان د شپیشتو پر بار خرو سپاره د مامتې څخه کور ته رهي وه د مصري یو فري یې یو او دویم فرد یې بل داسې کوی:

احمد اخوندزاده چې یوه ډبره وه د غره
نامې چپک لالودی چې اقرار نه کوی
فیض الله د منارې چې اوس لا بندی دی
یو امین جان بل داود جان د ناخونی دی
تور بنا د ښکا پوردروازی عجبه نامی دی
د ګوش خانی شاماد نامی په هره لاره
سردار نورزی بیا څومره غښتلی ازلي دی
به صفت ارزی دا نینی مشهور سړی دی
دا نور ماد بیا بیشکه توریالی دی
بل کلاچه کي حسام الدین قصاب په نام دی
د کاښی کلک د ده خواجې رمضان دی
د سرپوزی عبدالاحد عجب جنګی دی
عبدالله د پیرپایمال خورا نامی دی
غوثو کاکړ د دغه ښار عجب زمری دی

....

دې نارو زه ډیر لیری بوتلم خورا لیری او بې اختیاره زما له خولې هم ووته:

احمد اخوندزاده چې یوه ډبره وه د غره
نامې چپک لالودی چې اقرار نه کوی

د سهار ورمې د شاه آغا د نغارو انګازې آن د ارغنداب تر شنو باغو رسولی چي په اوربدو به يې نازک پوستو انارو وخندل او ځينو به لا له شوق او سوزه خپل ګريوان څيرى کړ او دوه څاڅکي وينه به يې توى کړه. د باغونو تر منځ په تنګو کړو ورو لارو کي به پر بودګانو سپرو او پلو ، سپين ږيرو ، ځوانانو ، تور سرو او کوشنيانو به پښې لا چابکي کړې د ايخ ايخ ، هى هى... ږغونه، دورې ، دربى او اوازونه به لوړ شول تا به ويل لکه چي نغارې وايي:
...ژر کوه. ژر کوه ، هله ژر شه
چا به سپين سرې بوډۍ په خره ترلی وه. چا تلتک او نيمځى پر شا او د چا کوشنی غوټه تر ملا ، د چا ناروغ پر شا او چا د درورړ له ښکرو نيولى او د زيارت خوا ته يې کشوى. د چا پسې به په دوړو ککړ، لوڅي پښې کوشنيان روان وه په کوشنيانو به د زيارت د شنو ګونبزو په ليدو له خوشالى چيغى ګډې شوې او په ځغاستا ځغاستا کي به تيت او پرک شوله خو د خپلو مشرانو په نارو به چي يې ويل:
هلکو لاسونه سره ورکړى !
نو سره به يو ځاى شوله او لاسونه به يې سره ونيوله.
... هلته پير ملنګ کچکول پر سر نيولی په يوه پښه څرخېدى اوږدو غوړو څڼو يې سترګي وريتې کړى وې او سپينه اوږده ږيره يې له چرخېدو سره باد تار تار کوله د ملنګ له خولې نه چي ږغ يې ناست وى د اللهُ اللهُ سندره په سختى سره راوتله ان د شاه مقصودي اميل د ډبرو کړيچى به سمه د موسيقى نغمه ورسره ږغوله. څلور و خواوته يې چارزانو ناستو ځوانانو کړى (حلقه) جوړه کړى وه او د اللهُ اللهُ په ويلو يې سرونه کښته پورته غورځوله ، يو نيم به لا له ډيري جذبې اوږد اوږد وغړيد او له خولې به يې ځګونه راغلل.
ګڼه ګونه وه هرې خوا ته د دعاګانو درودونه ، د واويلاو نارې ، د دردونو زګيروى، د کوشنيانو ژړا وى او ځغاستى ، ددرورړو ړمبارى، د بودګانو شيشنى او هنګا د نهيليو اسويلو د اللهُ اللهُ نارو....
ټوله فضا ډکه کړى وه. شور ماشوروو. څوک ناست وه چا رنګه ټوکران پر شناختو ترل ، چا په په پټه خوله او سترګو د دعا لاسونه آسمان ته لپه کړى وه څوک پراته وه او خوب يې پوره کاوه، څوک نغارو ته ولاړ وه او ځينو نورو بيا له زارت وروسته مېلې ته روان وه.

لړها خواته د زیارت تر شا د غره په پراخه لمن کي د درختو تر سایي لاندی د اوبو د شر شری ته نږدی سرې جوزجاني غالیۍ اوارې وې چې څلورو خواوته یې د صوفی چیټ کوربچې او بالښتان پراته وه په منځ کي یې د ناوی په شان په مریو سینګار شوی غټ چلم چي خدای دی مې غاړه نه بندوی سر خانه یې پاو - نیم پاو په وار تمباکو نیول او شنه او زرغونه زومبکان یې پر ځړیده او څنګ ته یې په هیندارو سینګار شوی د تمبکو جعبه پرته وه ، د غالیو تر څنګ یو څو تنه ځوانان ناست او ولاړ وه او داسې ایسیده چي چا ته سترګې په لار دی. مېله وه هری خواته ځوانان را ټول شوی وه ، بنډارونه وه او خپلې خوړې او ترخې سره کولی کټوی باندی وې او د انارو او انګورو کوارچې هره خوا ته پرتی وې ، ځینو بیا پسو نه الویل او کبابول او د چایو توری چایجوشی او سماوارونه د اور له زوره ایشیدی،

ملک اتاوالله چي چارخول یې له لیری ښکاریده له خپلو نوکرانو سره لاره څارله. د کوم یوه په لیدو لړ وارختا شو او خپلو نوکرانو ته یې وویل:

هغه دی راغله !

نوکرانو ژر خپلې لنګوټې سمی کړې او لاس په نامه هرکلی ته ودریدل، یو ځوان چي اوږده ترخیصی کمیس څخه یې د پښې بوجولکې ښې لیدل کېدې ، د اوږدې صدرۍ له پړسیدلی جیب څخه یې د نسوارو کډو چي تل یې د شا بازار د بابک نسوارو خرڅونکی له شا بټل څخه ډکاوه، له لیری ښکاریده، شپړه یې یوی خوا او سیلاوه یې بلی خواته له کمیسه لاندی تر ملا ځړیده، په یوه لاس یې د کمیس لمن د عادت له مخی مروړلې نیولې وه او بل لاس یې لکه ښه روزل شوی اولدار په زوره کښته پورته غورځاوه، د توری لنګوټې شمله یې تر بوجولکو رسیدله او خپله هم د شملې خوا ته کوږ کوږ تی تا به ویل ګواکی د شملې وزن یې سر د ېخواته کوږ کړی دی او یا غواړی وګوری چي شمله یې څنګه پر مځکه کښیږی. په داسې حال کي چي چارآشه موچنې یې په پښو ، خامکی پټو ورپسی څکېده راورسید ، له سلام او روغبړ وروسته لکه د تل په شان په د وو ګوتو کیناست. په داسي حال کي چي خپله اوږده لمن یې پر ځنګونو راکښله د سترګو له کونجو یې ناست میلمانه یو وار بیا تر سترګو تیر کړل. ددی نری، ښایسته او غنم رنګ ځوان په لیدو سره چي غټو سرو سترګو او ګڼو

بریتو یې خیرې ته خاص هیبت او جذب ورکړی وو د نوکراو نو تر منځ پوښتنې او کونګوسې پیدا شوی. ملک ورو هغو ته وویل:
دا بنګ حبیب الله دی.
کېه نظر ماد چې غټی لنګوټې یې لکه سایبان پر مخ سایه کړی وه پر آس سپور له دوو پا پیانو سره راورسید ، چې د کرک کځوړه یې په لاس او خردوم یې تر ملا تړلی وو ، له آسه راکښته شو ، آس یې د ملک نوکرانو ونیوی له سلامه او روغبړ وروسته پر دوو ګوتو کیناست او لمن یې لکه نورو پر زنګونو راکش کړه.
په هم دې ډول شین کریم هم پله کش راغی د بوټو د ایستلو د ځای سره ودرید ، خاورې یې په پښو وشندلې، اسمان ته یې وکتل او په خپله خاصه لهجه یې وویل:
شین یم شین آسمانه !
دی هم له سلام او روغبړ وروسته کیناست.ګود ګوډ ،ګوډ عبدالاحد چې ډ یرو ټپو له کبله خلاص خلاص تی هم راورسید او تر سلام او روغبړ وروسته کیناست.تا به ویل دا ټوله دا یوه ټولګۍ هم صنفیان دی. پوخې صالح ماد چې د لنګوټې شمله یې ورپسې ځکېده او یو ښکلی ځوان حاضر باش ورپسې وو. تبرزین یې تر ملا تړلی وو کوږ کوږ راورسید همداسې خښته خدای رام ، احمد اخندزاده....
یو د بل پسې راورسیدل. دوه تنه نوکرانو د چلم په ډکولو اخته وه د ملک شاو خوا د ځوانانو چې هغوی هم د غښتلتوب دعوا کوله ناست وه خو نورو د هغه هلکان ګڼل ځکه ازمایل شوی نه وه د ملک د خولې وه او تل د ملک پسې وه د نورو پسې روان ځان ته غښتلی نشوای ویلای نو ځکه د هغو پر خبرو او کړو وړو د نورو خندا راتلله. په دی وخت کې دوه پخوانی نامیان غوثو او نینی فقیر چې سپنې ږیرې او لوڅې پښې وه راورسیدل.
غوثو د یخی کولنګ د نینی پیش قبضه تر لمن لاندی تړلې وه د مجلس یارانو چې تر اوسه چا ته نه وه دریدلی د دغه دوو غښتلو نامیانو د هر کلي لپاره ودریدل. دوی سپین ږیرو ، سیدانو او علماو ته زیات احترام درلوده دا د زمریانو په شان غښتلی نامیان چې په زرو لښتو او سلو چړو به یې د خولی آخ نه وته او نه یې تر ځان بل باتور لیده نن یو ځای را ټول شوی وه هر یو یې د وسپنی یوه کلا د ډبرو یو غر د ځنګله یو زمری اود میړانې یو پهلوان او

د غیرت بې تاجه باچاهان وه.نن د میړو او نه میړو ، د ټینګو او سستو د نامیانو او بګیلانو د زمریانو او چغالانو تر منځ د سیالۍ او امتحان میدان وو . نو ځکه ټول چوپ وه او ستر ګې له کونجو یې میدان او یاران ځارل د مېلې ډیرو ځوانانو دا باتوران پېژندل نو هره شېبه یې په سا نیولی ټوګه د یوې پیښې انتظار کاوه دادو چي ځان یې نامی باله او د ملک نوکر وو ملک غوښتل دی په نورو نامیانو وپیژني نو ډک شوی چلم ته د سکروټې دراوړلو لپاره له ځایه پورته شو ، ناستو کسانو دی ځاری چي دی بیا څه کوی؟

د ادو هم لکه دا نور کوړ کوړ له اوږدې شملې سره د اور خواته ورغی او هلته یې د اتشګیر پر ځای په ګوتو سره سکروټه واخېستله د نامیانوو مجلس و مستی ځینی کېده او وینه یې په جوش راغلی وه په داسې حال کي چي سکروټه یې په لاس کي لکه بوجلې چي ښکېلی ښورولـه ، او په غروره یې خندل کوړ کوړ د چلم خواته خرامان خرامان روان شو د ملک خوله نه ټولیده او نور نوکرانو یې له خوشالۍ په کالو کي نه ځایده او نه پوهېده څه وکړی؟؟ !

څه چل وشو چي سکروټه یې له لاسه ولویده لاس یې وسو ؟ که تر تاثیر لاندی راغی؟ یا نظر شو؟ یا یې هم پام نه وو؟ خو دا کار په داسې یو محفل کي د زغم وړ نه وو تر اوسه ټول چوپ وه یو هم نه پوهیده چي له کومه ځایه یې پیل کړی. غیبت دوی نه کوی دا یې د کم اصلو خلکو کار باله او د ځان صفت یې د نامردانو کار ګڼه دوی مرګ قبلوی خو دغه القاب یې نه ، د بنډار یارانو لکه چي برق چي نیولی وی ، یوه جټکه وخوړه !لکه له خوبه چي کښېنستلی وی وارختا شول لاس او پښه شول، چورت یې واهه چي دا څنګه بې عزتی یې وشوه؟؟؟

دادو لا پوه شوی نه وو چي ملک یې له خاورو خاکه کړی وو. نو په چټکی د لوېدلی سکروټې خواته کوړ شو خو افسوس د نامیانو میدان یو وار وو لکه ننۍ لوبې بل چانس یې نه لره کټو په یو وار ماتیده او ماته شوه ، کپه نظر ماد چي نږدی ورته ناست وو هغه یې په چپلاخه ووهه وار یې له مخه کړ لوېدلې سکروټه یې په خپلو شونډو پورته کړه او په خپله پښه یې کېښودله. د ملک غړی وتښتیدل پر تندی یې د د خولو سیلاب رامات شو او لکه هغه پهلوان چي د حریف په یوه لینګټه یې شا مځکې ته رسیدلی وی مات شوی وو ځکه د زمریانو په محفل کي چغالانو ته ځای ورکول د زمریانو سپکاوی وو د غښتلتوب نوم ته دوکه وه او نامیانو ته ښکنځل وه. چي دا بیا د تحمل وړ نه وه.

بنګ په بریتو کي وخندل دا درېیم وار وو چي بنګ په بریتو کي خندل :لومړی ځل درې میاشتی مخکی چي محمد اکبر کومندان تبدیل شو او نوی د امنیی کومندان راغی بنګ همداسي خندلی وه
«... د امنیی زاړه کومندان د تسلیمی په وخت کي نوی کومندان ته داسې ویلی وه: ما منطقه د غلو او لوچګانو نه پاکه کړی ده نور هر څه چي کوې خو په ځو نامیانو غیرتمندو به غرض نه لری بیا یې نوی کومندان د دې نامیانو د لیدو لپاره د هرات بازار خواته بوتی هلته د یو سماوار مخی ته یو کرک ځړېدی د امنیی کومندان کرک ته ګوته ونیوله او ویې پوښتل:
- دا کرک د چا دی ؟
هیچا ځواب ورنه کړ.کومندان بیا رږغ کړ:
دا کرک د چا دی؟
د سماوار له پایه یوه تن په بې پروایي سره ناری کړه:
دا زما ده زیاته !
کومندان په لوړ رږغ وویل:
- خبر نه یې چي کرکان بند دی ؟ !
- صایب زه یې پاس لرم زیاته !
- څنکه یې پاس لری؟
د سماوار له پایه یوه سیلاوه راوغوځوله شوه ورسره رږغ سو:
- دغه دی پاس یې زیاته !
زاړه کومندان نوی کومندان ته وویل:
یو یې دا دی: مهتاب الدین آغا نومیږی !
بیا د سالو خان چمن خوا ته ولاړل هلته یو ځوان د چرسو په څکولو اخته وو.
کومندان هغه ته ورنژدی شو او ورو یی ورته وویل:
-خبر نه یې چي حکومت چرس بند کړی دی ؟
- خبر یم زیاته مو ستره په دی پای کي « دا یې تکیه کلام وو»
- نو ولی چرس څکوی ؟

- کله صایب دا فقیری بوټی دی موستړه په دی پای کي.
کومندان اولدار ته رږغ کړل:
هلکه هغه کومندانی ته بوځه!
په کومنداني کي يې هغه په يوه زاړه ميز پريستی او شپز سوه لښتی یې پر ملا او پښو وواهه خو د ځوان له خولې اخ هم ونه وت.
اولدار ستړی شو، د نوی کومندان وار شو، نوی کومندان هم په ډیرو وهلو ستړی شو او حیران پاته شو چي دا څنګه انسان دی؟!
په هم دی چرتونو کي پر څوکۍ کیناست او د چایو پیاله یې خولې ته پورته کړه. ځوان سر راپورته کړ او نوی کومندان ته یې وویل:
- کومندان صایب نور څوک نه شته چي ملا راوګروی؟
نوی کومندان ورو زاړه کومندان ته وویل:
یو یې دا دی بنګ، پایلوچ بنګ حبیب الله!
نوی کومندان مخ د بنګ خواته کړ او ویې ویل:
ځه زمریه! زما په کومنداني کي هر څه چي کوې کوه یې ازاد یې!
بنګ له زاړه میز څخه پورته شو لمن یې کښته کړه سیلاوه یې تر ملا وتړله پټو یې د تل په شان له یوه کنجه راکش او ایله څوکه یې تر اوږې ورسوله او په داسې حال کي چي پټو یې ورپسی څکېده او شمله یې مځکې ته رسیدله کوږ کوږ روان شو. د تلو په وخت کي یې زاړه میز ته یو وار بیا وکتل سر یې وښوراوه او په بریتو کي یې وخندل لکه اوس»

.....د کباب بوی د ناستو خلکو سږمې وتخنولې، خو کپه نظر ماد او غوڅو په خبرو اخته وه له پښې یې د کباب بوی پورته کیده او جز جز څاڅکی څاڅکی یوه یوه اوښکه تري څڅیده څوک دی چي سکروټه د نظرماد له پښې لیری کړی؟ او څوک دا جورت لری چي ورته ووایي؟

تر سکروټې لاندې یوه تښاکه پیدا شوه د تښاکې سترګه کرار کرار لویده تا به ویل غواړې دا ټول شوی نامیان یو ځای وګوری خو د لیدو تاب یې رانه وړ او وچوله او سکروټه یې لیری وغورځوله.
له شاو خوا څخه د میلې د خلکو او نیمچه ځوانانو چې په درختو کې ناست او لیری ولاړ وه د دوی سیل یې کاوه بې اختیاره نارې پورته شوی:
د مور شیدې دی شه!
دا نارې ټولو واوریدی او خوند یې ورکړ خو په ملک یې خولې را ماتی کړې.
د احمد اخند زاده تنده په دې کار هم ماته نه شوه ولاړ شو له جیب څخه یې د نسوارو کڅوړه راویستی، یوه خوله نسوار یې خولې ته واچوله د سماوار خواته ولاړ، کمیس یې وایست ، او جوش سماوار یې چې همدا سې خوټیده پورته کړ او په خپله راسته وږه یې خالی کړ د بدن وښتان او پوستکی یې له اوبو سره توی شول او دود یې له بدنه پورته شو .بیرته یې کمیس واغوست ، د نسوار یې تو او ښله دی چې څه وو ایې پر خپل ځای کیناست.
-دا د نامی زوی بیا ګوره !
د مور شیدی !
واه واه نامی !
نارې او چیغې بیا اسمان ته پورته شوی، عجبه فضا وه، ټوله چوپ وه، د چا چا ستر ګې له تعجبه راوتلی وې، څوک څوک هښ پښ پاتی وه ،چا لاګوته په خوله کې نیولی وه، د چا چا زړونه په یخ شول ،د چاچا بیا زړونه وچول.
لکه چې د بنګ تنده په دې هم ماته او زړه یې یخ نه شو. د ملک د تندی د خولو او د دادو چغال چې چم یې د زمریانو کاوه خو خر بې غیرته وو او ځان یې پایلوچ باله او د پایلوچانو نوم ته یو داغ وو ، په لیدو یې زړه نور هم جوش وکړ او ولاړ شو.
ټول حیران ول چې دی بیا څه کوی ؟
بنګ ولاړ سو خپل اوږد کمیس یې ویستلو ، د تاوتاو شوی د یو تان پر توګ یې چې د پرتوګانښ پر ځای یې واکی وراچولی وې او سر بیره یې په نازک زنځیر هم تړلی وو مالوم

شو په ټول بدن کي یې جوړ ځای نه لیدل کیده خو د نس د پرهار کوکونو یې چي لا تازه وه فکر شو:

«...د کاکو غلام فاروق په باغ کي د یارانو بنډار وو چي هر کال به دا بنډار د بنګ لخوا جوړیده او د پایلوچانو تر منځ به د غبنتلتوب آزاده سیالۍ کیده ،دوه دوه اخته وه د سیالۍ کوم کوم ریفری او حکم نه درلود . دوی په په خپله فیصله کوله کوم یو چي به نوریې د لوبې د دوام توان نه درلود.

د سلا م دی تا ته بادا ره !

په ویلو به تسلیم شو.

هلته دوه په پټوانو کي سرونه پټ کړی وه او یو بل به یې د بوزی په ښکر او نیره سره وهله. تر هغو به دا لوبه کېده چي یو به بیتابه شو او سر به یې لوځ کړ نو بیا به د هغه بل تابع ګڼل کېدی، دلته بیا دوه دوه نورو کمیسونه ایستلی وه او جوش کړی هګۍ یې په بغلو کی نیولی وې د هر یوه څخه به چي هګۍ ولویده نو و هغه بل ته تسلیم شو. د دوو نورو بیا ډېرې غور ځورلې او سرونه یې ورته نیولی وه هر یو چي به سر بچ کړ نو لوبه به یې بایله او هغه بل ته به د سلام دی تا ته باداره په ویلو به تسلیم شو. دوو نورو به بیا د تبۍ لاندی اوربل کړی وو او لوڅی پښې به پری ولاړ وه .

بنګ، تور قادر او شوړ غلام رسول پر چلم بنډار کوی. د تور قادر سترګې پر یو هلک چي پر خره سپور وو او ځان یې پورته پورته کاوه، غوښتل یې چي له ونې څخه زردالو وشکوی له خولې ووتل:

واه واه نانیه ځان وشلوه !

په بنګ دا خبره بده ولګېده، نو یې مخ قادر ته ورواړاوه او ویې ویل:

دا دی بده خبره وکړه موږ هم کشران لرو زیاته موستره په دی پای کي !

خبرو تاو واخېست.

بنګ ورته وویل:

-زما هغه ورځ نه هیریږی چي زما د کریم سره جنګ و او ته د سیلاوې سره زما مرستې ته راورسېدې زیاته موستړه...

قادر ورته وویل:

- زما هم انډوال يې کنه نو درسره کتلی به مې وای.

ددې لپاره چي غوسه يې سړه شي. دواړو سرونه په پټوانو کي پټ کړل او يو بل يې دومره په نيره او جوالدوز سره ووهله چي پټوان يې په وينو تک سره شول

(د کريم او بنگ د کرک پر سر شخړه شوې وه بنگ د کرک شوقي و ، کرک يې جنگ ته تيار کړی و ټوله ورځ يې هغه په لاس کي کښته پورته هاخوا دېخوا کوی چي جنگ ته تيار سی، د جنگ نه يوه ورځ مخکې يې هغه ته تر سهاره بېدار خوابی ورکړه او سهار د لمانځه وخت يې دوه ساعته خوب ته ايله کړ او بيا يې وږی تږی او له خوبه گيچ او سر بداله د جنگ ميدان ته يووړ او د کريم له کرک سره يې جوړه کړ.

ميدان د کرک بازانو خورا گردي شوی وو له هري خوا ناري پورته کېدی:

- ايله يې که !

-لاسه مه وروړه !

- دېخوا ته يې که !

-مابين ته يې که !

- بنگ يې وهی !

-کريم يې وهی !

- کريم يې وهی !

.شاباش په سترگه يې واهه !

. له سر يې ټينگ ونيسه د نامی زو !

د شرط تړونکو بيا ناري وې:

-څلور په يوه !

-دري په درې !

....

د بنگ کرک چي د بې خوبيه گيچ و ، يوه موښکه يې د کريم د کرک په سترگه ولگېده او چي دويمه مښوکه يې غورځوله د کريم کرک په تېښتيدو شو

کريم د خپل بګېل کرک سر په دوو ګوتو له تنې جلا کړ او خالی کڅوړه يې پر مځکه وويشتله. بنګ ته يې بد بد وکتل او پر مځکه يې تو کړل بنګ ورسره کله کله شو او کرار يې ورته وويل:

- ماښام به د غرڼدوکي بابا زيارت کي سره ګورو !

پاته مو ستړه په دې پای کي

کريم ورته وويل:

- سمه ده زياته بزاتره !

ماښام چي بنګ د غرڼدوکي با با زيارت ته ورغی د کريم تر شا څو انديوالان ولاړ وه، خو تور قادر هغوی لېدلی وه نو سيلاوه په لاس د بنګ مرستې ته راورسيد ، د کريم انديوالان تر شا شول.

بنګ ږغ وکړ:

- وار کوه زياته مو ستړه...

کريم ورته وويل:

وار ستا دی زياته بزاتره !

بنګ په غوسه ورته وويل:

- پوهيږی زياته مو ستړه په دی پای کي !

- زه چغال نه يم چي اول وار وکم خرنا ځوانه وار کوه !

کريم په خپله شپړه د بنګ نس ورځيری کی، د بنګ کولمی لاندی توی شوی بنګ خپله سيلاوه د کريم په سينه کي ورښخه کړه، او هغه د اخ په ويلو پر مځکه ولويد. بنګ خپلي کولمې بيرته په نس ننه ايستلې ، ملا يې ټينګه وتړله او کور ته د قادر په مرسته ولاړ بنګ له چورته راووت»

بنګ پړ مخی پريوت او د ملک نوکرانو ته يې چي چرس يې پخول وويل:

-راشی زما پر شا چرس پاخه کی !

د بنګ پر شا بلکه جوړه شوه او د چرسو پخول پيل شول ،هر وار به سير- دوسيره تلی تاوېده تر هغه چي چرس وچيدل د بنګ پر شا اور بل وو.

هلکانو، ځوانانو او نورو چې دوی یې لېدل او څارل په رډو رډو سترګو یو بل ته کتله، یو وار بیا :

- د مور شیدی بنګه !

- نامی د نامیانو یې !

- د هغه مور...... چې تا نه منی !

زوږ او شور پورته شو او هغه وخت اوج ته ورسید، چې چرس پاخه شول او بنګ وداریدی خپله لمن یې ایله کړه او خپل پر ځای کیناست دا سې ارام کیناست تا به ویل چې هیڅ نه دی شوی. ملک او نوکرانو یې ډېر کوشنې شوی وه. په دې وخت کی چلم سر شو خو دا بل ډول چلم و، یو کش یې ښه ځوانان له پښو غورځوله او همدا علت و چې د ملک نوکرانو یوه یوه ځان ایسته او څوک چې پاتی وه هغوی مازی خوله پر ایښوله، او کوم یوه به چې دود کش کی بیا به په ټوخه ټوخه شوه دا ټوخی به د موسیقی ښه ونیوله،

یو ساعت کې یوه سر خانه پوچه نه شوه نو استاد عبدالرزاق خیاط ته دی وضعی چندان خوند ورنه کړ، چلم ته ورولاړ شو د چلم سر خانه یې تازه کړه او په چپه سږمه یې له چلم د زړه نه د اخلاصه قورونه ویستل، دې قورونو مېلمنو ته څه ان چلم ته یې لا خوند ورکړ او سر خانه یې په همدا یو وار پوچه کړه.

بیا د هری لوری:

- د واه واه استاذه !

- د مور شیدی.... !

ږغونه پورته شول.

ملک چې نفرو یې خانه ور خامه کړی وه یو ناست ځوان ته اشاره وکړه، ځوان له نسوارو د ډبلی نه یو وچ شوی لړم راویست او پر چلم یې د چرسو پر ځای کیښود. بنګ چې تر اوسه یې دوې سرخانې په یوازې سر پوچې کړی وې، دی کار چندان خوند ورنه کړ، بد پرې ولګید، نو وار یې در مخه کړ چلم ته ورغی او په دو کشه یې سر خانه پوچه کړه، ځکه هغه په ځان کې دا تاب لېده او نه یې غوښتل نور نامیان شرمنده یا لېونی کړی.

هوا او فضا مېله ځی ته بل شکل ورکړی وو هرېخوا ته دوه- درې پراته وه. ټوخه، ټوخه....

په دی وخت کې د رابلل شوی سندر غاړی رږغ پورته شو:

غښتلی خللک په هر چا باندی ډیر ګران دی
دا ټوله ښکه په خپل حال کې شنه زمریان دی
د خاکریز شاه آغا ننګومه
د ده در و درګا ننګومه
په مزار کې یې نغارې دی
په دربار کې شنی منارې دی
سلطان عطا بابا د پیرانو خلیفه دی
مزار د شا غندان بابا عجبه ښایسته دی
پر څوکه پروت دی تختی شا مبارک
لوړ سید اولیا ننګومه
د خاکریز شا آغا ننکومه
بګت بابا ملازلی دی
بل شنغزی او ازرجی دی
قریش هم هغه شین کوڅی دی
خوجک بابا او ملا دوران ننګومه
لوړ سید اولیا ننګومه
د خاکریز شا آغا ننګومه
بابا ولی صاحب خوشال دی
دده نه چې تیر شی پیرپایمال دی
بل نازولی د رب سید اسلم دپنجوایې دی
فریح الدین اخوندزاده قطب زمان ننګومه
موی مبارک او خرقه د خیر الانام ننګومه
لوړ اولیا ننګومه
د خاکریز شا آغا ننګومه

......

په دې وخت کې یو تن راغی د بنګ په غوږ کې وبونګېده. بنګ پټو له یوه کونجه ونیوی ولاړ شو او ویې ویل:

یارانو د خدای په امان زیاته... مو سټره په دې پای کې !

او کوږ کوږ رهی شو.

بنګ ته د کومندانی لخوا د هدیرو د ناجوګانو د ساتنې دنده ورکړ شوې وه خو مازیګری بندارونه هلته کېده نو ځکه غنی خان نایب الحکومه دې غوښتی وو. غنی خان نایب الحکومه د مشرانو او نورو لوړ رتبه مامورینو سره ناست وو. بنګ کوږ کوږ چې په یو لاس کې یې له عادت له مخې د کمیس لمن ګونځې ګونځې نیولې وه بل لاس یې لکه اولدار ښوروی پله کش د مجلس کوټې ته ورننوت، اوهلته یې له یوه تن نه یې چې دروازی ته نژدې ناست وو وپوښتل:

- دا نایب صایب بیاکوم یو دی ؟

هغه نایب الحکومه ته ګوته ونیوله. بنګ د نایب الحکومه مخی ته ودرید او ویې ویل:

زه تا راغوښتی یم زیاته مو سټړ په دې پای کې !

نایب الحکومه چې یوازې په دې پوه شو چې تا راغوښتی یم، نو نایب الحکومه د امنیی کومندان ته وکتل:

د امنیی کومندان ولاړ شو او ویې ویل:

صایب دا بنګ حبیب الله دی بنګ حبیب الله.

غنی خان بنګ سر تر پایه تر نظر تیر کړ او ویې ویل:

ما په اسمان غوښتی او ته خدا پر مځکه په لاس راکړې، ټول ستا نه شکایت کوی.

بنګ ورته وویل:

-خبر یاست ټول مشران اعلیحضرت ته ستا نه په شکایت تللی دی

د نایب الحکومه رنګ لږ ژیر شو او ویې ویل:

- دا درواغ دی !

بنګ ورته وویل:
دا ستا هغې هم درواغ دی !
غنی خان امر وکړ:
-لښتې راوړی !
بنګ هم بېله دې چې څه وو ایې
خپل پټو یې او ار کړ سدری یې ویستله او پوړ مخی پریوت.
نایب الحکومه ورته وویل:
- اقلاً پوښتنه خو وکړه چې ولی دی واهم !
بنګ وویل:
-زه د وهلو وروسته بیا پوښتنه کوم....په دی پای کې !
نایب الحکومه ته د ده حاضر جوابی خورا خوند ورکړ ودرید او بنګ یې پر شا وټکوی او د مجلس خلکو ته یې وویل:
- کنداریان واقعاً باتوران دی !
بنګ د کور خوا ته رهی وو په جاده کې د ماله جات او ښکارپور بازار د ځوانانو تر منځ د ډرونه خط لوبه روانه وه په دې شرط چې هر چا که یووړه بایللی ډله به یې پر چیچو غاړو تر چار سو پوری وړی
لوبه ډیره توده او ضدی شوی وه دواړو خوا او پټوان تاو کړی وه چا لا په پټو وانو کې ډبرې اچولی وې او یو نیم لا زنځیران په لاس کې نیولی وه هر یو به چې رامخکی شو په یوه وار به یې په سترګو توره شپه شوه او د اخ، وای په ویلو به بیرته دایری ته ننوتل.
هیڅ یو مخی ته نشوای ورتلای ټول هک پک او حیران پاته وه چې څه وکړی په دی وخت کې د یوه سترګې پر بنګ ولګېدی ورغی او هغه یې میدان ته راوستی د هلکانو زاریو اړیست چې میدان ته ننوځی.
بنګ پښه پر خط کېښودله او په بله پښه یې د حریفانو پښې تعقیبولی د زنځیرونو او پټوانو وارونه یو د بل پسې کېدله، خو بنګ ښور هم نه خوړی تا به ویل دا وارونه پر ده نه د پروړو پر ګونی، مښلی پر حریفانو له ډیری وارختایی خولې راماتی وې. یو ځوان چې

زنځیرونه یې په لاس او پر ځان ډاډه وو لږ ورنږدې شو سوچ یې کاوه چې په یو وار به یې تر شا کړي لږ مخې ته ورغی بنګ چې هغه تر سترګو لاندې څاری په یوه ټوپ سره یې پښه وروړسوله او میدان یې وګاټه.
شور ماشور جوړ شو هلکانو له ډېری خوشالۍ خپل پټوان پورته پورته غورځوله وړونکي ډله د حریفانو په چیچو غاړو کښیناستله او د شا بازار خواته رهی شول یو تن چې د د حریف پر چیچو غاړه سپور وو د خپل حریف سترګې پوټې کړې او بل د لاس ګوتې ورته ونیولې او و به یې پوښتل:
-ارغونچکی بر غونچکی یو تار دوه یې غونچکی سلا په سلا اور بګو چند ؟
هغه به له ځانه ځواب ورکړ:
-سه
یو وار په ټولو په یوه ږغ ناری کړه:
غلط بګو چهار !
د کورس به شان به دا آرغونچکی بګو چند.... د نارو او شور سره تکرار بدل و خرقی شریفی مخې ته د تیرېدو سره بنګ مخ و خرقی شریفی خواته کړ او یو عسکری سلام یې وکړ، چار سو ته لا نه ورسیدلی چې یو نیمچه ځوان د توپنچې دوه تکه وکړه.
دا لومړی وار وو چې په عادي خلکو کي توپنچه پیدا شوه هلک توپنچه په ګنډه ووهله د چارسو په پوشلی بازار ننوت.
۱-شپړه: غټه او پلنه ګردې د موچیانو برنده ده چې د لرګو لاستې لری.
۲-خردوم: د سرپوغټې(ګلوله) چې د څرمنی لاستی لری.
۳-د یخی کولنګ: کوشنی کولنګ دی د یخي ماتولو لپاره.
۴-د بزی ښکر:د بزی وچ ښکر دی چې تیز او نری شوی وی او منځ یې د سرپو ډک شوی وی.
۵-سیر: د کابل یو خوردیا (۱۱۰ ګرامه) کیږی.

غرغړه

پر خره سپورچارچي چي سپین خیرن کالي یې اغوستي او په خړېیل شوی ککرۍ یې دوه تاره د خاصې لنګوټه تړلې وه ، نغاره ډنګوله
د کوشنیانو شورماشو کې ، د شا بارازخواته روان وو . د نغارې د یوې لارې وروسته به یې له خره نه ځان لږ پورته کی په ناست دږغ یې لکه هغه سندرغاړی چي تولله شپه یې غزلي ویلی وی ویل:
-خبر اوسی ! خبر اوسی !
د راز او باز نه یې داسې ښکارېده چي ملا یې کړوپه وي ، د غاړی رګونه به یې د جار په وخت کې وپړسېدل داسې مالومېدل چي په زوره یې له ستوني را باسي یا څوک یې خپه کوی.
بیا به یې یوه لاره نغاره وډنګوله، له خره نه به لږ پورته شو او نارې به یې کړل:
- خبر اوسی ! خبر اوسی !
د پرنګیانو جاسوس...
د کوشنیانو له شورماشور نه جار ښه نه اورېده کېده نو ځینو به یو له بله پوښتل:
-څه خبره ده؟
او څوک څوک به لا د دې ډلې پسې شول چي په خپل غوږ یې واوري چي خبره څه ده. او بیا به د چارسو خواته رهی شول.خلک جوپه جوپه د چارسو خواته رهی وه هلته یو دار جوړ شوی وو د دار لاندی یو ځوان چي تر اوسه یې ږیره نه وه خړېیلې او بریتونه یې نوی خت وهلی وه پښې او لاسونه یې ولچک او زولانه وه پر لمانځه ولاړ وو .کله چي له لمانځه فارغ شو په پټه خوله یې خاوره مچ کړه او ددار خوا ته ولاړ د دار پړی یې خپلی غاړی ته واچوی او چورت کې لاهو شو:
«...تورجان د پرنګیانو کونسولی ته غوښتل شوی وو به سوچونو او اندېښنو کې ډوب وو چي پیره دار کوټې ته را وګرځېد او تور جان ته یې اشاره وکړه چي د ده پسې ورشی

تورجان چي د څوکۍ ناستي ستړی کړی وو په یو او بل اړخ کښېدی، د یوې اوږدې اړمۍ وروسته یې خپل دواړه لاسونه او اوږې پورته کړې او د پیره دار پسې رهی شو او بلی ګوټې ته ننوت. هلته یو ډنګر، جګ سړی چي په خپله ژیړه ږیره کي یې ګوتې وهلې او شنې شنې سترګې یې لکه کوکۍ بربښیدې د میز شاته ناست او سترګې یې نېغی وره ته نیولی وې د تور جان په لېدو له ځایه جګ شو او ښه راغلاست یې ورته وو ایه.
تور جان نه پوهېده د څه لپاره غوښتل شوی دی لږ شانته وارختا غوندی وو او رېږدېده.
څلوری خوا وی یې ژر ژر په ځیر ځیر سره له نظره تیری کړې.
پر میز باندی یوه خړه شپوخولۍ، څو قلمونه، یوه زنګ لرونکی ساعت، مشوانۍ، څو کتابونه او پاڼې یو بیرغ، یوه ګردۍ نخشه او څه اوڅکې(کشمیش) په یوه قاب کې پراته وه.
دمیز لاندی یوه ټوټه غالۍ اواره وه. یوه الماری او څو همداوله څوکۍ ګرد چارپیره ایښودل شوی وې. ،پر دیوال باندي د یوې ښځې انځور ځوړند وو.
ناست سړي چي په پښتو یې خبرې کولای شوې خپل پېپ ولګاوه. او دود یې پو کړ، تشه پیاله یې د هغه چاینکې نه چي د میز لاندی پراته وه او نه ښکارېده ډکه کړه او د تور جان مخی ته یې کېښودله ،بیا یې تور جان ته وکتل او موسکی شو. د الماری خواته ولاړ، څو کاغذونه او د لوټو یوه بنچه یې په داسې حال کې چي په لاسو کې یې مروړلې د تور جان مخي ته کېښودل او په بند بند ږغ یې لکه کوشنی چي نوی په خبرو راغلی وی وویل:
د بابا تنخواه دی !
تورجان چي تر اوسه پورته کتل د دې خبروپه اورېدو یې سر کښته شو ژامې یې وربېږدېدلې په مغزو کي یې زوروره غوغا جوړه شوه شاوخوا یې په وارختایې سره وکتل، رنګ یې تک ژبړ واوښت ، سترګې یې له کوګله راووتی ،د بدن وېښتان یې ودرېدل، د خولو سیلاب پر رامات شو.
ستونی یې وچ وچ کېدی غوښتل یې د چایو پیاله پورته کړی او یو غړوپ ترې وکړی، سترګې یې پورته کړې د دیوال ځوړند انځور چې لکه د کونسول سترګې شنی وې وکتل د انځور نه یې سترګې وشرمېدی لاس یې د پیالې نه ببرته کړ او همداسې په

سوچونو کي ډوب شو او فکر يې کاوه خوب ويني خو د جگ سړي خبرويې د سوچونو مزی وشلولې چي يې ويل:
-پلار دی مامکو يادوم، ډیر مسلمان، په هیواد مین او نیک سړی وو ، خدای دی هغه وبښي ! ښه تاويزونه يې ورکول.
او په لږ جدی توګه يې زياته کړه:
- ما خپل زوی مايکل لپاره د نظر تاویز ځینی اخیستی وو.... !
د پرنګي د ښه مسلمان، هیواد دوست او نیک سړی ملنډو ، ستغی سپوری او سپک ، ښکنځل ورته ښکاره شول ، داسې يې ننګرل چي ځوړند انځور پرې خاندی د بهر نه يې هم د خندا ږغونه اوریدل.
فکر يې کاوه ټول کلی او دښار خلک پر خاندی، سور او سپین کیده د خندا او پیغور ږغونه يې په غوږو کي انګازې کولې نو په دواړو غوږو يې لاسونه ټینګ ونیول لکه لیونی له ځایه وغورځیدی غوښتل يې دا جګ سړی خپه کړی...
جګ سړی چي ډاډه ابسیده د يو زوړ کتاب څو پاڼې يې هاخوا دې خوا کړی او د تور جان مخی ته يې کیښود او په ټیټ ږغ يې وويل:
-دا دی د پلار ګوته او دا يې هم لاسلیک !
بیا لږ موسکی شو او ويې ويل:
- د هغه تنخوا سل روپی وه ستا هغی پنځه سوه ده !
د تور جان بدن د لاسلیک په لیدو سره سوست او بند بند يې درد واخیست د زړه درزايې زياته او سترګې يې تنګې شوې. تور جان سوچ کاوه چي سره سره سبخونه يې اندامونه سوځی ، دډيری غوسې يې شونډې په غاښو چیچلې غوږونه يې ډپ وه، څه يې نه اوریده په خولو کې لوند خیښت وو سا يې لنډه لنډه کیده مغزو يې چیغې وهلې
زما پلار د پرنګیانو تنخواه اخیستله؟ !؟؟
نه ،نه هغه نه اخیستله !
په داسې حال کي چي لونګی يې په غاړه کي لوېدلې وه لکه د سلو کالو ناروغ له کونسولی نه ووت او د غره خواته يې مخه کړه.

د خلکو کټ کټ خندا او یې په غوږونو کې انګازې کولې، هغو یو بل ته ښودی:
هغه دی هغه دی د مامکو زوی هغه دی... ودرید ، ښه پام یې وکړ خو د خلکو خولې پوټې وې هر یو په خپل کار او بار اخته وو.مغرور تورجان هغه تور جان نه وو لکه جوار ګر چې ټوله شته یې بایللي وي ستړی ستو مانه مالومېدی.را وګرځېد او د ښار خوا ته رهی شو خو په مغزو کی یې انګازې وې:زما پلار د انګریزانو تنخواه اخېستله؟.د پلار خبرې، لمونځونه. تاویزونه او حجونه ؟؟؟؟ شیطان رنګارنګ چورتونه په زړه کې ورګرځول(...راځه ته یې هم واخله ! پلار دی دا کار کوی چې تر ما په زر واری متقی وو...) نه. نه دا کار نه کوم !
لکه سودایي له ځان سره بونګېدی، سترګې یې د اوښکو له زوره نمجنی او تکی سری شوی وې په ښار کې دېخوا هاخوا لکه لېونی ګرځېدی را ګرځېدی مځکې ارام نه ورکاوه..
د کور او دوستانو نه یې ناڅ مات شوی وو نه پوهېده څه وکړی؟
د کوره وتښتی؟
ځان مړ کړی؟....؟
ناڅاپه یې سترګې پر حاجی بابا ولګېدلې، حاجی بابا یې د پلار اندېوال و هغه ډېر جهان دیده او نیک سړی و ، دوه واری په پښو حج ته تللی وو په برو باراز کې یې پر یوه لرګینه تخت چینی لوښی پلورل تورجان یو اند ودرید ،یوه خوله نسوار یې خولې ته واچوله اعصاب یې ارام او ځان یې کنترول کی بیا نو د حاجی بابا خوا ته کرار کرار رهی شو له سلام وروسته یې د حاجی بابا لاسونه مچ کړه او په اسکېرلی ږغ یې په داسې حال کې چې ترمی ترمی اوښکې یې له سترګو بهېدې وویل:
- حاجی بابا سلا راکه !
ژړا نه پرېښود چې څه وواییښه ډېریې وژړل د اوښکو به تویېدو یې د اوږو بار سپک شو ، نو بیا یې ټوله کیسه و حاجی بابا ته وکړه: حاجی بابا هم لکه لېونی غوندی شو له ځایه جګ شو:
- دا درواغ دی !
- نه،نه دا درواغ دی !

چغې یې وهلې.
د شاوخوا خلکو په وارختایي حاجی بابا ته وکتل حاجی بابا ژر لکه چي یو شی یې به یاد شوی وی بېرته پرخپل ځای کیناست. سر یې په زنگنو کېښود او په سوچونو کي ډوب شو لږ شېبه وروسته یې سر را پورته کړ او تور جان ته یې وویل:
- ستا د پلار هر څه ما ته مالوم دی خو !
- خو څه !
خو یوه ورځ زه، ستا پلار دی خدای وبښی د بادامو په سرای کي ولاړ وو چي غلام ماد کاکو راغی او ویل یې چي د پرنگیانو کونسولی هغه خلکو ته چي په ډکه کاسه یې خوړلی وی او د سرلوړی ژوند یې تیر کړی وی، د سقاو په اړو دوړ کي یې خپل شته له لاسه ورکړی وی او چا ته لاس نه شوی غځولای څه پیسی بېله کومی مدعا هره میاشت لکه تنخواه ورکوی. ما ورسره ونه منله خو مامک ویل:
- دا مفتی پیسې دی موږ اوس ازاد ی اخیستی ده
دا وو هغه مکر چي زه اوس پرې پوه شوم تور جان چي د حاجی بابا خبرو ته غوږ نیولی وو و پوښتل: دا نو څنگه؟
- زویه ! هغو رښتیا دا پیسې بېله مدعا ورکولې او د پیسو د تسلیمی لپاره یې لاسلیک او د گوتې نښان غوښت زموږ سپین ږیری چي محتاج وو کار یې نه را نه اخېست چي موږ مړه شو بیا مو اولادونه راغواړی او هغو ته وایي راشی د پلار تنخواه مو واخلی. اولادونه یې چي د خپل دیندار ه پلار لاسلیک او د گوتې نښان ووینی بیا ځان ترې قربا نوی...
د تور جان په شونډو کې خندا را پیدا شوه د تندی ماتي شوی خولې یې د لونگۍ په شمله پاکي کړې او په داسې حال کي چي اوږې یې پورته غورځولې ورو وویل:- زه تلم د پلار قبر می ورانوی او یا مي د هغه تنخواه اخېستله او ښه شو چې پوه شوم
حاجی بابا وویل: تورجانه زویه ! اوس چې د دې کیسې په راز پوه شوی نو چاره یې ستا په لاس ده د تور جان وینه وا ېشیدله په هډوکو کي یې قوت ننوت ، ځان یې دروند حس کړ د ښه دینپالی او هیواد مینی کورنی غړی وو او تللی غرور یې بیرته راستون شو. له ځایه ولاړ شو او سیده د کونسولی خواته ولاړ

یو ګړی وروسته په داسې حال کې چې شخه لونګۍ یې تړلی وه د کونسول له کوټې نه راووت او په لوړ ږغ یې ویل:

-سر دی چټ سر دی لیلام شه پرنګیه !

لاس دی تر لندنه خلاص !

د شپې بیا کومندانی ،اولداران او ولچک زولانی او دار.

... دا ټوله داسې ژر پېښ شول چې پوه لا نه شو

د کازی خبرو دی له دی سوچونو راویستی

د کازی په لاس ښورولو سره تور جان دار ته پورته شو او د سا په غرغړ کې یې کینه پښه یوه جټکه وخوړله او موچنه یې لس- دولس ګزه هاخوا ولوېدله.

را ټول شوی خلک په پټه خوله خپلو کارونو ته رهی شول خو ځېنو نارې باندی ټوکړی او ځېنو بیا په بدو رد ویلو خپله هیوادپالنه ثرګندوله

یوه لپه خاوره

بوډۍ چې مخ یې لمر او دوړو توربخن کړی وو په کړوپه ملا او ربړدېدلو پښو د کوچنوټۍ اومید سره په وچه دښته کې پر مخی روانه وه سا یې لنډه لنډه کېده داسې ښکارېده چې د پلو کوشنۍ غوټې ستومانه کړې وي، خو دې په ستومانتیا فکر نه کاوه یوازی یې د لارې په لنډولو باندې سوچ کاوه، هغې د خپلې نږور سره ژمنه کړې وه چې سبا ته به بیرته راځی ځکه دا یې د کور مشره او نارینه وه.

وار وار به د کوچنوټۍ اومید په سترګو کې اوښکې راښکاره شوی؛ ستونی به یې له ژړا ډک شو؛ شونډې به یې بوځې بوځې شوې او زړه به یې غوښته چې چغې ووهی خو ورپه یاد به شوه چې د راتګ په وخت کې یې د آنا سره وعده کړې وه:

زه نه ژاړم ما له ځان سره بوځه.

سره له دې یې هم یوه یوه اوښکه په باړخو رالوېده، خو ژر به یې د لاس په شا پاکه کړه چې انا یې ونه ویني

...بوډۍ په خپلو فکرونو کې ډوبه وه زړه یې ډک وو، کله کله یې غوښتله چې په دښته کې خپل سر لوخ کړي پر سر خاوری وښندی او خپل وېښتان وشکوی...

خو ځان به یې ټینګ کړ، غوښتل یې څه ووایي خو شونډان یې سره نښتي وه، او په زړه کې به یې ویل:

دا به د خدای رضا وه!

له ډیره مزله وروسته ویش(سرحد) راورسېده ِغوښتل یې په پټه تیره شی خو یو چاغ ملیشه چې غټه خېټه یې درلوده او په ګڼو تورو تاو شوی بریتو یې لاس تیر او بوډۍ ته په زیږ ږغ وویل:

- څه دی پوټ کړی دی آ...؟

بوډۍ څه وارختا غوندی شوه په داسې حال کې چې ترخه موسکا یې پر شونډو وه د سر په اشاره ځواب ورکړ:

- څه شی نه دی !
خو ملیشه کله په دې راضي کېده په زوره یې د ادې د پلو غوټه پرانیستله او په کتو یې
داسې وخندل چي بریتونه ان ټول صورت یې وښورېدی.
ملیشه نورو اندیوالانو ته ږغ کړه:
- هله دلته راشی بوډۍ څه شی را وړی دی !
څلور پنځه تنه پر بوډۍ را ټول شول د پرانېستل شوی غوټې په لېدو کټ کټ په خندا شول.
د بوډۍ زړه لا نور هم له ګرومه ډک شو
... لمر په ډوبېدو وو چي بوډۍ او کوچنوټی اومید یوې لوی هدیرې ته و رسید ه او دواړو
دېخوا هاخوا په لټه پیل وکړ داسې ښکارېده چي کوم شی یې په هدیره کی ورک کړی وی
بوډۍ په داسې حال کي چي له ځانه سره بونګېده کوشنی اومید ته یې اشاره وکړه:
چیری دی؟
بوډۍ لکه لېونۍ له ځانه سره بونګیده او ویل یې:
دا څومره ډیر شوی دی !
په دې وخت کی اومید نا ببره ږغ کړه:
آنا دا دی پیدا می کړ !
او له دی سره سم دا ږغ د هدیرې په براو کوز کې ډیر ژر ترېتم او ورک شو.
بوډۍ او اومید د یوه قبر سره کېناستله او د کړۍ ورځې ستړیا یې هم هلته هیره کړه.
بوډۍ په داسې حال کي چي یې شونډې پاکولې او د اوښکو ډکې سترګې یې اسمان ته
ونیولې او خړې پرې شونډې یې بې ږغه ښورولی، او بیا
یې خپل ریږدیدلې لاسونه پر مخ تیر کړه
او په اسکیرلي ږغ یې د قبر سره مرکه پیل کړه:
زویه ! راغلم ستا ارمان می پوره کړ
اومید په داسې حال کي چي د ویرجني او غلی ژړا سلګۍ یې اوریدل کیدې او یوه نیمه
اوښکه یې په قبر لویده د قبر توی شوی ډبرې یې بیرته اوډلې.

نوره هوا تیاره شوی وه بودۍ ورو د پلو غوټه پرانیستله او د هغه څخه یې یو لپه خاوره د قبر شاوخوا وشیندله

دا ده د وطن خاوره دی !

دا ده د وطن... !

زویه تا به تل ویل :زه خپل وطن ته ځم خپل کور ته ځم...

او که دلته مړ شوم نو د وطن خاوره را باندی وښندۍ چې بیرته ژوندی شم

د بوډۍ له سترګو څو څاڅکی اوښکې پرله پسې په قبرتوی شوی او داسې ورته ایسیده چې د خاورو وږمه په ټوله هدیره کې په خپریدو ده

قبرونه به ښوریدو شول د یوه یوه نه ږغ په را پورته کېدو شو:

ادې !

مادر !

آپه !

دا ږغونه وار په وار ډیریدل او په ټوله هدیره کي پیچل کېدله او ازانګی یې کولې، دوړه او توپان و رسره پیل شو:

ادې ادې ادې.....

مادر مادر مادر....

آپه آپه آپه.....

داسې ښکاریده چې قبرونه یو د بل پسې چوی او مړي یو د بل پسې را ژوندی کیږی؟ !

بودۍ په توره تیاره هدیره کې د دوړو، زلزلې او توپان په منځ کې کړپه ملا او لوڅ سر په داسې حال کې چې سترګې یې پوټی کړی وې او کوشنی اومید یې پر سینه ټینګ نیولی وو هکه پکه او حیرانه ولاړه وه.

د کور هدیره

زړه ګاډي چې د آس غوږونه یې نور د راکتونو ږغونه ته بې تفاوته شوی وه به سکنی ماښام د ښارخواته تله. د درنو وسلو ډزی کېدې.
هغه په عمرپوخ سړی چې ګادۍ کي سپور وو څه پرېښانه ښکاربده.
ښار کي څه نه لېده کېده ، یوازې د سړک په یوه ګوټ او بل ګرځنی کې د ریګو د ګونیو له منځ نه د ټوپکو میلې مالومېدی. د پسرلی دوهمه شپه وه، د څلورو ورځو راهیسې په ښار کي د ورځی له خوا د د رنو وسلو زرونه ډزي کېدې د ورځی به خلک په کورونو کي وه اود شپې چي به ډزي څه لږ شوی نو د ارلیکینو تتې ړنا ته به د ورځي مړي ښخول.
دوې شپې مخ کې کله چې لسو - دولسو تنو په هدیره کي د خپل دوست ټوټه شوی بدن سره وروستی خدای په امانی کوله او په هغه یې خاورې اړولې د یو بل راکټ په لوېدو سره اته نور هم د هغه سره یو ځای شول.
...ښاپېرۍ د تناره ځنګ ته ناسته او ډوډۍ یې پخول وړ ماشوم یې چي پسرلی نومېد د پلار په غیږ کې پروت و ښاپېرۍ خپل میړه جمدر ته ږغ کړل:
اوسړیه !
هلک هلته پټاوی ته پر نغاړکۍ پرېباسه او څه خس راوړه !
ښه !
او یو غړپ شواو دا غړپ لکه تالنده په غرونو کي سره وپېچیدی او بیا یو شېبه چوپه چوپتیا خپره شوه.
له ښاپېرۍ نه میړه او زوی دواړه په دوړو او لوخړو کي فنا شول.
ښاپېرۍ یو اند کیچه وه او غوږونه یې ډپ وو چي په خود شوه سترګې یې وموښلې.
یوه کریږه یې تر غوږو شوه همداسې یې له ځایه ټوپ کړل او د (آ) خاورې مې پر سر شوی ویلو سره یې پسرلی له دوړو څخه را پورته کړ

ماښوم شین وو او ږغ یې په کوګل کې ایسار شوی وو یوازې کغ کغ یې له خولې خاته او ښایسته تورې خماری ماښومانه سترګې یې مرغۍ مرغۍ کېدې غوښتل یې د مورنه خدای په امانی واخلي او هغې ته یې کتل چې څېره یې ذهن کې وسپاري...
ښاپېرۍ جمدر ته پام شو چې په خاوروکي پروت دی او د دې په لور ګوری.
ښاپېرۍ ور منډه کړه خو هغه رډ رډ خپلې ښاپېرۍ ته کتل...
یو وار به یو ته بیا به یې بل ته کتل یو وار به یې یو په غېږ کې نیوی بیا بل او به ننواتي شانته ږغ یې په زاریو زاریو ویل:
سرېه ! یو څه خو ووایه !
ګوره ! پسرلی نه ژاړي
خو جمدر یوازې ورته کتل.
ښاپېرۍ خپلو وښتانو ته ورحمله کړه، په سر یې خاورې باد کړې، پسرلی یې له مځکې پورته کړ، هغه یې پر سینه پوری ټینګ ونیوه او د هغه په خاورولړلي مخ او لاسونه یې ښکلول. تی ته یې واچوی. خو د هغه د خولې نه یوه د وینو نرۍ لیکه ګریوانه ته راتوی شوه. هغه غوښتل ویده شی د پلار سره یو ځای ځکه هغه نور یوازې د پلار للو للو اورېده.
دښاپېرۍ لاسونه او کالی به وینو سره وه.
پسرلی یې د پلار څنګ ته پرېښت. غوږ یې ونیوی د ګاونډیانو د کور نه ژړا او ساندی اورېدې کېدې.
ښاپېرۍ له ځانه سره وویل:
په خوارانو لکه چې څه ماتم دی ؟ !
غوښتل یې ورشی د هغوی په ماتم کې ونډه واخلي خو... د ددې کره هم ښځې تلې او راتلې ښاپېرۍ په خاورو کې ناسته وه او په زړه کې یې ساندی ویلې ځکه ږغ یې ټپ ولاړ وو ، ستونی یې وچ او شونډان یې سره نښتی وه.
ماښام څلور - پنځه تنه د یوم او کولنګ سره د ښاپېرۍ کره راغلل ښځو ښاپېرۍ په زوره کوټې ته بوتله، هغې د خلکو پوسنیدل او بونګېدل اوریدل چې یې یو بل ته ویل:
همدغلته هدیره ورته جوړه کۍ !

- هو ! هدیره لیری ده ژرکوی چې بیا ډزی پیل نه شی !
- ژر کوی هلکو !
ښاپیرۍ له ځانه سره وویل:
دا خلک ولې دومره وارختا دی !
بیایې غوږ ونیوی
- دا ځای پوست دی؟
بیا د یوم او کولنګ ټک او ټوک...
هغې له ځانه سره وویل:
شاباش ښه د زړه له اخلاصه کار کوی
بیا یې غوږ ونیوه
الله اکبر الله اکبر... امین امین خدای دی وبښی
هغې له ځانه سره وویل:
لکه چې څوک مړ شوی دی !
نه ، نه، نه، دی مړ. که څوک مړ وای نو ولی څوک نه ژاړی...
کرار کرار د یوم او کولنګ ټک او ټوک د ګاونډیانو کورونه ته ولاړ
دا خوشاله شوه چې کولای شی بهر ووځی نو په منډه یې ځان د کور منځ ته ورساوه.
د کور غولۍ بلډول ورته ښکارېده هلته د نویو قبرونو سره چوپه کیناستله
نا څاپه یې غوږونه نېغ شول او یې ویل:
لکه چې پسرلی ژاړی؟
د ځانګو خواته چې له خاورو ډکه وه منډه کړه او د للو للو په ویلو یې د ځانګو ځنګول پیل کړل. خوژر یې پام شو چې ځانګو نه ښوری، هغه له خاورو ډکه ده.
نو په یوه هیبت سره یې د کوټې خواته منډه کړه. هغه یې هلته هم ونه موند بهر په بېړه راووتله او د انګړ خواته یې منډه کړه او د یوه قبر خوا ته کېناستله. د قبر پستې خاورې یې په منګولو شندلې

د کوم شی په لټه کې وه ، ښځو هغه بېرته په کښولو کښولو کوټې ته ننیستله. ټوله شپه یې په دې سوچ چې خاوند او زوی یې چیری ولاړل؟
څه وخت راځی؟
وښه تیره کړه.
سهار د لمانځه وخت یې په یو ډول د ګاونډی ښځو څخه ځان خلاص کړ او د وره خوا ته یې منډه کړه.
داسې ورته ابسیده چې د کوم شی دږغ یې اوربدلی وی شا ته یې وکتل او بېرته یې سر را وګرځاوه او د قبرونو پښو ته نږدی کښناستله
لکه چې چا په چپېړه وهلې وی ورو ورو یې سلګۍ وهلې
ښځو ډیری هڅې وکړې چې هغه کوټې ته بوځی ځکه بیا د توغوندیو باران پیل کېده خو دا وار یې زور په ونه رسېده.
هغه نوره نه ویریده ، هلته خوشاله وه سر یې په زنګانه ایښی او وچې وچې سلګۍ یې واهلې
شپه ناوخته وه دا هلته ویده شوی وه
....د ګاډی قرچهار شو د زړې ګاډی نه یو پوخ سړی راکوز شو او د ښاپېری کورته ننوت.
یوه زړه ښځه یې مخی ته ورغله او څه یې ورو غوږ کې ورته وویل او د سکوت په اشاره یې وپوهاوه.
پوخ سړی خپله لور د قبرونو پښو ته ویده ولېده چې خوشاله ښکارېده او له ځان سره یې خندله په خوب کې یې لیدل چې پسرلی ورته خاندی او خالپوړی کوی.
پلار یې د هغې په لېدو ونه شوکولای ځان ټینګ کړي نو د لونګۍ ټوله شمله یې خولې ته تمبه کړه چې ښاپېری له خوبه ویښه نه شی او تودې اوښکې یې په ګریوانه را توی شوی.

غاو

نواب په مات او نهېلی زړه بې پروا سترې ستومانه مخ پر غره تی، غوښتل یې لېری لاړ شی ښه لېری چې یوازی دی وی او بس

له لوړی او تندې یې سترګې کښنته تلی وې. بدن یې سوړ او ښه یې تکه ژیړه شوی وه. د چوټو وندې یې خلاصی ،لوخ او ببر سر ، څیری ګریوان، په وینو ککړ مات تندی، وچو شونډ او چاودو پرې پرې شوو پښو چې د اوږده او ستومانه ونکی مزله له امله یې پوټکی اچولی وه. مخ په وړاندی ته د ځان سره یې هم دا ویل:

هر شی پای ته ورسېږ !

له درد او سوز نه یې سترګې پوټې کړې یو سوړ اسویلی یې ویستله او د باڼو په پورته کولو یې د نهیلۍ ترمی ترمی اوښکې له سترګو په ګریوانه توی شوی

دنیا ورته تیاره ښکارېده او لمر یې په تورو وریځو پوټ لېده. په سوچونو کې ډوب وو(...

زاړه چکله موټر کې د کلی خواته روان وو. سترګې یې پوټې پوټې کېدې، روپۍ او جمال یې سترګو ته نڅاه کوله ، د هغو آغا آغا ویل یې غوږونه تخنول.

درست یو کال مخکې کمونیستی عسکرو کلی محاصره کړ ، دی یې د جلب او احضار په نامه جنګ ته بوته د قانون له مخی د ده پلار شیخ فانی وو او دی د عسکری نه معاف وو خو په چا دی منل، یو کال کېدی د هغوی نه جلا شوی وو. ایله اوس په دې وتوانېدی چې وتښتی خپل ازاد شوی کلی ته خپلې میرمنې ته ، اولادو ته ،سپین ږیری پلار او بوډۍ مور ته بیرته راشی او د وی سر پرستی وکړی....

کور ته هو سېدی، خوشاله وو چې خپل کاله ته ځی ، خپلې مځکې ته ځی خپل اولادو ته ځی.

د بس سپرلېو یو د بل سره په خبرو اترو بوخت وه د کلی او باندې خبرې د تجارت خبرې...

خو نواب په خپله خوبونو کي ډوب وو. یو وچ غوندی سړی چي نری دوه تاره ږیره یې درلوده او رډ درواغ یې ویل لګیا وو د کوم چا ویاړني یې کولې چي د بس پر سپرلیو چندان ښه نه لګېدې.
بس همداسې کړلېچونه او پېچومی ، غرونه او شېلې ، دښتې او ځنګلونه یو د بل پسې شا ته پرېښودل او پر مخ روان وو.
...نابېره څو وسله والو چي تور مواونه یې وهلې وه د بس مخي ته راښکاره شول. به بس کي د خدای دی فضل کوی او کلیمې ویلو ږغونه پورته شول. یو وسله وال چې تور مول یې وهلی وو او یوازی یې دوې په رنجو توري سترګې ښکارېدې ، بس ته راوخوت او په آمرانه لهجه یې وویل:
ټول نارینه دی کوز شی !
د سپرلیو ناړې په خوله کي وچي شوی او وېښتان یې یې په بدن نیغ ودرېدل او ببله کومي خبرې له بس نه کوز شول
یو سپرلی په عاجزی وپوښتل:
- سیا سرې مو څنګه کېږي؟
- هله ځی هغوی دی دلته پاته شی.
- او سپین ږیري؟
- هله ټوله ټوله.
د کوم یوه د آخ چغه او د لوېدو ږغ د سپرلیو پښې لا ور چابکي کړې...
- هله په منډه منډه غره ته پورته شی !
سپرلیو مخ په غره ځغاستل، نه پوهېدل چي څه به کیږی؟
په خبرو بندیز لګول شوی وو بیا هم ځینو به چي وخت وموند نو یو بل سره به بونګېده.
بیا د یو ډز په کېدو سره ټوله ودرېدله او شا ته یې وکتله یو زوړ بوډا چي په لارې سم نه شوای تلای څه دې ته چي پر غره پورته او منډې وکړی پر ځمکه ولوېدی او هڅه یې کوله مخ قبلې ته وګرځوي د بوډا په لېدو ځینو چوټې او بوټونه ویستله او په لوڅو پښو د غره

په ختلو شوله، ځینو د جیبو نه څه ایستل په ګوتو کي یې له مرورړلو وروسته کندو ته غورځوله ،چا چا لا خپل ساعتونه په ګنډو وهله.

- ودریږی !

ږغ تر غوږ شو.

د ټولو پښې سوستې شوې او ودریدل مخ یې د ږغ خواته واړوئ یوه وسله وال کینې خوا ته اشاره کوله

ټوله ببله کومي پوښتنې کینې خواته په ګرځیدو شوله لمر په ډوبېدو وو د نواب سترګو ته اوس هم د روپۍ او جمال دوری ایسته کېدل

نواب د ځان سره وویل:

اوس به غټ شوی وي

د هغو د بابا ویلو په یادولو به یې خوله چینګه شوه په هم دې چورتونو کي وو چې د جنګي الوتوکو بوغ شو او غورپ...

نواب چې سترګې پرانیستلې سره غرمه وه تپوسانو یې پر سر د ېخوا هاخوا ګرځېدله او راګرحیدله

په سختی سره له ځایه جګ شو پښې یې په تیږو او اغزو پرې پرې وې د سړک خوا ته رهی شو په لاره کې یې د بس په وینو لړل شوی یو - دوه ټوټې ولېدې په پښویې د روپۍ او جمال د لېدو په تکل د کلی تړه واخېستله ، سترګې یې له ستړیا مرغې مرغې کېدلې او د یو ارام بستر په تمه روان وو

له ډیرو کړلېچونو او پیچومو وورسته ایله د کلی بوکلی بامونه او چپرې او پرچالونه د یو بل پسې را ښکاره شول.

داسې ایسیده چې دا د اسکېرلي او ربړېدلی نواب د مزله پای دی ، زړه یې په ټنګ کوګل کې په ترپکو شو ، د زړه درزا یې خپله اورېده. ستړیا او لوږه یې ورکه شوه ، نور د لمر وړانګو پر لوړو غرو خپل زرین شال غوړولۍ وو. د غواوو او مېږو رمباړو او امبا امبا د مرغانو چاړ چوړ اورېده کېده.

د نواب تلوسه وه چې ژر کاله ته ځان ورسوي او هلته د يوه کال کړاونه د مزله ستړياوي او ربړونه د خپل ژوند ملګرې لښتې په تاوده غيږ کې هير کړي. په همدې چورتونو کې د کور مخې ته راورسيد.
يو ان ودرېد . د مزله ترخې دوړې يې له سر او کالو وڅنډلې.
جورت يې نه شواى کولاى په يو وار کور ته ننوځي ستر ګې يې له خوشالۍ د ژړا ډکې وې ځان يې ټينګ کړ ، سل زړونه يې يو کړله او په کاله ننوت.
خو هلته څوک نه ښکارېده په يو کوټه کې يې پلار پر مسِّله ناست او وظيفه يې کوله. د نواب په سلام سره يې لږ جټکه وخوړله، خو بېرته په ځاى کېناست. نواب د پلار پر لاسو پريوت پلار يې پر مخ ستر ګې لاس تير کړ داسې ايسېده چې په ستر ګو څه نه ويني، نواب يې غيږ کې ونيوه او ښه ګړى يې به ژړا د پلار سره د زړه خواله وکړه.
پلار يې خوشاله وو چې د ستر ګو روښنايي يې بېرته موندلې وه ، بوډۍ مور يې لښته او ماشومان يې نه ښکارېده ، د پلار نه يې په شرم سره وپوښتل:
-آبا ادې او زما کډه چيرى دى؟
پلار يې په داسې حال کې چې ستر ګې يې کښته اچولى وى وويل:
-ادې دى د خسو ټولولو لپاره وتلې ده چې د کور تنور پر تود کړي.
بوډۍ مور يې لا خبره نه وه چې ورک زوى يې راغلي دى.
پلار يې نور غلى شو د نواب د زړه درزا وار په وار وچتېده پلار يې لکه کوم شى چې په ياد شوى وى پر خپلو غوږونو لاس ونيوى.
د ژړا نارې سورې يې غوږونو کې انګازى کولې:
نه پلاره ! دا کار مه کوه ! ما مړه که ! ما ... !
د پلار له ستر ګو نه يې اوښکې توى شوى، نواب د پلار پر لاسونو پروت وو او هغه يې په ناړو لانده کړى وه په ستر ګو او خوله يې مښل او زارى يې کولې
-آبا زما کډه !؟
پلار يې د زړه غوټې، خبرو ته نه پرېښودى ښه ګړى چوپ وو او بيا يې په ګونګۍ ژبه وويل:

-زویه !ته چي جلب او احضار بوتلې ، څو ورځي وروسته قوا وتښتېده او نوی خلک کلی ته راغلل د هغو کازی(قاضی) د کلی خلک را وغوښتل او دا اوکم (حکم) یې وکړ چې ټوله هغه مړوښې ښځې چي میړونه یې د کمونیستانو سره کار کوی که تر شلو ورځو پوری د کلی خلکو ته په نکاح نه شی بیا یې واک زموږ دی.
نواب د زړه درزا د لیری نه اورېده کېده نو په تلوار یې وپوښتل:
-نو بیا !
پلار یې به داسې حال کي چي څو ځاځکي
د نهیلۍ او بې وسۍ اوښکې په ګریوانه توی شوی او ویې ویل:
-نو څه !
-نو هغه...
پلار یې یو ان چوپ شو یو ان وروسته یې په چغو چغو وویل:
نو هغه کومندان ځان ته نیکا....
د نواب په سترګو توره تیاره شوه سر یې پر له وګرځېده د پښو شومه یې وخته په دیوال یې تکیه وکړه خو وښوید او ولوید ، یو ان همداسې بې سده وو.
راپورته شو لونګۍ یې له مځکې وویښتله او سر یې د دیوال سره دومره ووهه چي وینو یې تر لمنې پوری ورنګاوه ښایسته ګړۍ یې په کوټه کي وچورلېد او وبونګېد. ځان یې تر ټولو نیستمن او اسکیرلۍ وګاڼه و وننید ، سترګې یې ولوېدې ،مړ شو خو لوګی ترې پورته کېده او ځان سره یې لکه سودایي لګیا وو او بونګېده
دا ولی داسی وشوه؟
پوښتنې یې په مغزو کې ګرځېدې را ګر ځېدې ؟؟؟
له ځان سره یې وویل:
کاشکی له عسکری څخه د تښتید و په وخت په مین ختلۍ وای !
یا د پهره دارانو په ډزو لګېدلی وای !
یا هم د غره په بمبارد کي لکه نورو شهید شوی وای !

کوټه ورته تنګه ښکارېده ، سا یې کوګل کي بنده بنده کېده د کوره ووت او د غره خواته رهی شو
مور یې چي کور ته راغله خبره شوه چي د سترګو تور ورک زوی یې راغلی دی نو د ښخوا هاخوا یې لکه لېونۍ په منډه وه.
نواب د غره سر ته ورسید . او د غره په څوکه ودرید پورته یې وکتل خو زړه یې تسل نه شو د ښخوا هاخوا یې وکتل لکه کوم شی چي یې ورک کړی وی د یوې لوی ډبرې په لیدو څه ډاډه شو او هغه یې په کړاو د غره څوکې خواته کش کړه او پر ودرید ، پورته یې وکتل بیا یې هم زړه تسل نه شو.یوه بله ډبره یې د غټې ډبرې پر سر کیښودله او پر ودرید ،او یر هغه یې ځان پورته او په ګوتو ودرید او د نهیلۍ او ناومیندۍ نه به ډکو سترګو یې پاس وکتل ، اسمان به تورو او خړو وریځو کي پوټ وو . نو په هر څه توان چي یې درلود چغه یې وکړه:
آه خدایه !
آخدایه...
دا چغې لیرو غرونو له هغه نه نورو لیری غرو ته د هغه نه نورو غرو ته ولاړې
چو په چوپتیا شوه یو ان وروسته غرونو هم وروسره نارې کړې
آخدایه...
آخدایه آخدایه آخدایه...
خو وریځې وغوړمبیدې مځکه او غر یې روښانه کړ او بیا یې زار زار وژړل.

مرور

اوس هم ځينې وخت د غره کلی خلک د تګ او راتګ په وخت کي د سړک په خوا سماوار کي د دمی جوړولو لپاره کښيني چي نږدی ورته ځينې کليوالي پخسه يې کورونه ودان دی. هر مازيګر د همدې سماوار نه کليوالی سندری اوريدل کيږی د سماوار مخی ته د کبابی انګيتهۍ ايښی چي د ورځی له خوا دود ترې پورته کيږی. د سماوار له تخته د تير شوی سړک کوز سر ښه ښکاری.

د دې ځای په ليدو ما ته يوه پخوانۍ کيسه را په ياديږی ، هغه د لسو- دولسو کالو مخکې کيسه، ښه می په ياد دی چې له ډيری مودې وروسته خپل کلی ته راغلی وم او د دغه سماوار د تخت له پاسه ناست وم چي په سړک کې يوه ګڼه ګونه شوه او زموږ خوا ته کرار کرار رانږدی کېده د دې ګڼه ګونې مخی ته يو لېونی په داسې حال کې چي په منډو وو دېخوا ته راتی او په بې وزلۍ يې ويل:

ما ولی ولۍ؟

ددې خبرو به ترخ کي به يې يوه يوه ښکنځله هم کوله خو هيڅ ګټه يې نه لرله.

تر شا يوه ډله هلکان ورپسې وه ، په ډبرو ، لوټو او بل هر هغه شی چي په لاس ورتلل وار به يې پر کاوه. د لېونی د چغو او ځغاستې څخه يې خوند اخېست او ځوربدل يې دوی ته يوه لوبه وه.

په هغه خوار می زړه وسو نو له ځايه پورته شوم هلکانو ته مي وويل:

او لوڅګانو ! بې ادبو ! دا بې وزلۍ ولی ولۍ؟ لېونی هم په عاجزي د سر په اشاره زما خبرې تاييدولې. زما د دې پلوي سره هلکان څه پر شا شول ، لېونی يې پريښود. لېونی ما ته را نژدی شو هغه ته ښه ځير شوم. يو ټيټ قد چيچکی تورتيلې سړی وچې په يوه سترګه کې يې ګل وو ، سپينه توره (ماش و برنج) ببره ږيره يې چي سپين ډير په کې مالومېدل.

غوړې چوښې یې درلودې ، غاړه یې شلېدلې ، زړې جامې یې وی او د تخرګ لاندې یې یوه غوټه ښکارېده او لوڅې پښې وو ، د تګ په وخت کې یې سترګې چوغې نیولې وې او یو نیم سترګګ به یې واهه چې په لېدو به یې هرومرو چا ته خندا ورتله.

زما زړه پرې وسو تر لاس مې ونیوې او د سماوار تخت ته مې را پورته کړ او کبابی ته مې په اشاره د کباب او چاینکی سپارښتنه وکړه د ځان سره مې سوچ وکړ چې راشه نن دا خوار په ګېډه موړ کړه، نو پرله پسې مې د کباب او چاینکی فرمایښت ورکاوه لېونی په اریانی سره کله ما ته او کله شاوخوا ته کتل او کله به یې په شکمنو سره اسمان ته کتله او هم یې تر سترګو لاندی کبابی او د هغه شاګرد ته کتل باور یې نه راته ځکه دی تل په تشه ګېډه له دی ځایه تیر شوی و ، خو چا ورته د یو غړوپ چایو ست کدری هم نه وو ورته کړی. په ډیره بېړه او وارختایي یې ګوله تر خولې رسوله او ژوندی ژوندی به یې تیروله لا یې څو نمړی نه وې کړی چې سولګی وهل یې پیل کړه د تخت د څنګ آبدان نه مې یوه دولچه اوبه ورته راواخېستې.

لېونی د ځان سره د خوړولو په لوبه اخته وو ورومې ترې وپوښتل:

بابا ولی دې و رځی ته رسیدلی یې ؟

ځواب یې را نه کړ ښایي د خولې چړپې په سبب یې زما خبرې نه یې اوریدلې.

خپله لمن یې را پورته کړه د شونډو دواړی خواوې یې د لمنې په څوکې پاکې کړې، په شمیر یې درې خوراکه کباب او دوه چاینکې نوش جان کړه.

دا وخت ما ته دا سودا را ولوېده «نه چې څه په و شی»؟ !

لېونی په داسې حال کې چې اخیری نمړی یې تیروله وویل:

دا پنځه کاله مې غوښه نه ده خوړلې !

ددې خبرې په اورېدو جوړ سړی راته ښکاره شو. بیایې را ته وویل:

رښتیا غواړې زما د ژوند کیسه واورې؟

ماوویل:

- هو !

لېونی سترګې چوغې کړې او د یوې لیرې ټکي ته یې ونیولې داسې ښکارېده چې د یوې پخوانۍ خاطرې د یادولو لپاره سوچ کوي.
او نابېره یې داسې پیل کړه:
(... زه له ورکتوبه بد بخته وم. بدرنګه وم. پلار مې د ښایسته ګل نوم را باندې کېښود او ددې نوم سره له هم هغه ماشومتوبه د خلکو ، همزولو او کلیوالو پسخندې شوم. له ځایه جګ شو یو لاس یې غوږ ته ونیو او بل لاس یې موږ ته او نارې یې کړل:
یه قربان روی ته دیده بودم ، موی ته دیده بودم.
او ا وږې یې ورسره پورته کښته کولې.
په سماوار کې ناست خلک د ده د نڅاه په لیدو شول ، لېونی په نڅاه نڅاه کې لوړ وکتل تندی یې ګونځې کړ او کیناست.
خپل مخ ته یې اشاره وکړه او په شکایت یې وویل. ګوره دا خو ما نه دی جوړ کړی؟ سر یې کښته واچوه او لاس یې پورته ونیوه
لېونی خپله پزه به غوړه لمن پاکه کړه او د لږ ځنډ و روسته بیا یې لاس اسمان ته ونیوی او ویې ویل:
زما پلار یې را مړ کړ، مور یې را مړه کړه. چوپ شو بیا یې اسمان ته په خوابتیا وکتل.
له کلي نه و ښار ته ولاړم او هلته په یوه موسسه کې پیاده شوم ، له غروره نه یې په بریتو لاس تیر کړ.
لېونی کیسه ډیره سره را لنډه وله د تلو تلوار یې وو خو ما به ښه ښه ویلو دی هڅوی چې کیسه را ته پوره کړي.
لېونی څه شیبه غلی شو ، یو سوړ اسویلی یې ویسته نظر یې د اسمان په ژورو کې ډوب کړ او ویې ویل:
«د منی به سړو ورځو او شپو کې یوه ورځ عجبه ورځ وه واوره وه ، یخ و. باد و ، توپان و. ساړه مې کیده د سیلیو د مخنیوی په خاطر مې د کوټې کړکۍ او ماتې ښیښې په ورځپاڼو بندولې»
بیا له ځایه ولاړ شو او کټ کټ په خندا شو او نارې یې کړل:

یه قربان رویش دیده بودم مویش دیده بودم.
او په نڅاه شو ما له لاسه ونیوه هغه چوپ شو او کیناست. زما غوږ ته یې خوله را نږدی
کړه او ورو یې را ته وویل:
« کوټې ته څوک رانه نوتله،
د لاس به ټپولو یې ور پرانیست»
زما له غوږه نه یې خوله لیری کړه، او زما څخه یې په تونده لهجه وپوښتل:
- پوه شوی څوک وه؟
ما ویل:
-نه!
- زه پوهیږم چې نه پوهیږې ته څه دا ټوله دنیا دی نه پوهیږی!
که پوه هم وی نه یې وایي، قست یې را کیږی!
ږغ یې لږ پورته کړ او ویې ویل:
«یوه ښایسته انجلۍ وه انجلۍ نه وه د ځوارلسمی سپوږمۍ وه»
په آسمان کي یې پښځه – شپږ دقیقې د سپوږمۍ پسې وکتله سر یې د نارضایتی په توګه
وښوراوه، په شونډو یې یوه ترخه موسکا خپره شوه.
زما غوږ ته یې بیا خوله را نږدی کړه او د راز په توګه یې وویل:
« هغې ویل:
څوک شته آ! څوک شته؟»
خوله یې زما له غوږه نه لیری کړه او په لوړ ږغ یې وویل:
« ما ورته وویل:
څوک دی په کار دی؟»
بیا یې زما په غوږ کي ورو وویل:
« هغې ویل:
خیر غواړمه. ړنده یمه!»
بیا یې په عادی توګه زیاته کړه:

«پوه شوم په سترګو نه وینې و رپاځېدم د لاسه می ونیوله ، او یوې خوا ته مې کښېنوله»
اوار یې ورو کړ لړ رانږدی شو او زیاته یې کړه:
د هغې په ځېره کې د غمنو او ترخه ژوند نښې لیدل کېدې هغې په عاجزی په داسې رږغ چې نورې پوتې خبری هم په کښې نغښتی وې ویل:
« رنده یمه خیر غوارمه !
لېونی بیا د رږغ تون ته تغیر ورکړ او ویې ویل:
دا مې په ژوندکې لومړی ځوک وو چې زما ټولو پوښتنو او خبرو ته یې له زړه نه غوږ نیولی وو او خبرې مې ورته د درنښته نه ډکې وې اودا زما لکه یو انسان یو ارمان و !
چې خبرې همدې ځای ته ورسیدی، لېونی د چایو په لیدو لکه ماشوم خوښ شو. شاو خوا یې تر سترګو تیره کړه ، زه یې هم په ځېر ځېر تر سترګو تیر کړم. ترې وډار شوم.
بیا چورت کې ولاړ مځکې ته یې وکتل او ژر ژر یې سترګې ولغړولې لکه چې د خپلو خاطراتو شلیدلې مزی یې بیرته سره نښلولې او ویې ویل:
هو !د هغې به خبرو کې د غمو او ترخه ژوند نښې لېدې نو زړه کې ډیری پوښتنې ګرځېدې»
لېونی یو وار بیا چوپ شو.
زه د لېونی کیسې ته ټول غوږ غوږ وم او هغه په دې ډېر خوشالېده چې ما په غور غوږ ورته نیولی وو.
هغه د پخوانې کیسې په یادولو نور هم هیجانی کېده او لاسو او ورو په خوځولو یې هځه کوله ټولې پېښې تمثل کړی په داسې حال کې چې د غره ځوکې ته چې له لیری مالومېده یو وار بیا ځېر شو. ورویې زما غوږ کې وویل:
په هغه سبا انجلۍ بیا راغله او بل سبا بیا او بیا...
لېونی په خوشالۍ زیاته کړه:
«ما د ځان سره سوچ وکړ چې څه کیږی چې یو بې وږلۍ د بل بې وزلې موټ شی، ګوندې د بو بل په تودوخه تاوده شو.
نو ورو مې په داسې چې ړنده انجلۍ ونه ځوریږی ترې وپوښتل:

واده دی کړی ؟
هغې کټ کټ وخندل په ځواب یې پوه شوم
لېونی بیا زما نه وپوښتل: ته پوه شوی ؟
ما د واره وویل:
- هو ،
لېونی په داسې حال کې چې د هغې غونډۍ خواته یو ځل بیا وکتل چې هره ورځ به هغې خوا ته تې.
یو اوږد اسویلی یې وکیښ لکه چې د زړه د غمونو بنۍ یې تشه وله. او په خندا یې زیاته کړه:
- او موږ واده سره وکړ.
له ځایه جګ شو یو لاس یې په غوږ او بل لاس یې زموږ خوا ته ونیوه:
یه قربان، رویش دیده بودم. مویش دیده بودم. او په نڅاه شو
بیا کیناست څه شیبه چوپ شو او په داسې حال کې چې په لاس یې اسمان ته اشاره کوله د ستونې نه یې اواز نه پورته کیده په ژړا نده ږغ یې وویل:
افسوس !
لېونی یو اند بیا چوب وو په خپله ګنه ږیره کې یې منګولې ننیستلې وې هغه یې ګروله او اوښکې یې پر مخ راتوی شوی غوښتل یې څه ووایې خو د ستونې غوټې یې نه پریښودی لاس یې آسمان ته ونیوه په ډیر مشکل یې زه پو کړم چې هغه هم ژر مړه شوه او پر هغه غونډۍ یې خاورو ته سپارلې ده.
لېونی سترګې د اسمان په ژورو کې بیا ښخی کړی ، سترګې یې برګې شوی ، غوز یې ونیوی سر یې وښوراوه او بیا یې غوږ ونیوه او په یوه ټوپ له تخته کوز شو او ببله څه ویلو یې د غونډۍ په لور وډانګل د هلکانو خواته ورغی لکه چې ببله د هغو د ویشتلو تګ خوند نه ورکاوه. هلکانو چې تیاری لوټې او ډبرې په لاسو کې پوټې نیولی وې ورپسې منډی کړې

لېونی د سړک په منځ کې ودرید یو وار یې بیا اسمان ته په مروره ټوګه وکتله ځان ته یې اشاره وکړه ،زمونږ خواته یې په خوشالۍ وکتله او په ځغاسته شو.
ږغ یې تر اوسه زما په غوږونو کې انګازې کوی
چې ګوته به یې زنې ته ونیوله او ورو به یې په اریانونکې لهجه ویل:
آ ، ما ولی ولې؟
سبا بیا هلکان د هغه انتظار کاوه لوټې او ډبرې یې تیاری به جیبو کې ورته ساتلی وې خو هغه بیا رانغی هلکان خپه وه چې ولی لېونی بیا را نه غلی او څه په وشول.

غم

یوه ناوې په لوڅ سر او لوڅو پښو په سره جوړه کي په چیغو چیغو د ګڼه ګوڼې خوا ته په ځغاسته وه د هغې په لیدو خلک ورو وروسره لیری شول او هغې ته یې لاره خوشی کړه ، هلته دوه ولاړ توپکوال د هغې په لیدو د ګڼه ګوڼي نه ووتل پر میدان یو مړی پروت او یو په وینو لړلی سړی ولاړ وو.

سهار د لمانځه وخت د بړستني لاندي ټوخی شو او له ټوخي سره سم یو سپین ږیری له بړستني لاس وغځوی او له واسکټ له جیبه یې د نسوارو ډبلی راوکیښ او د تل په شان یې یوه خوله نسوار خولې ته واچوله او بیا لکه مار له بړستني وغزید د کړکۍ نه یې پرده پورته کړه، او په غوم غوم یې له ځانه سره څه وویل.او بیا یې سر پر زنګونو کیښود ، چرت کي لا نه وو تلی چي په زړه کي یې څه وګرځېدل ، د کړکۍ نه یې بیا بهر وکتل او له ځانه سره یې وویل:

آ ، رښتیا ! چي وریځ ده.

او له دې خبري سره سمدلاسه له ځایه جګ شو او د خپلي وړې شانته کوټې ور یې پرانیست او ووت. له اودس تازه کولو وروسته یې په بېړه په پټو مخ او لاسونه وچ کړل، خپله لونګۍ او واسکټ یې واخیست او په وتوو تو کي یې د بلی کوټې مخې ته ودرید وروو یې ږغ کړل:

لوری نازې ! پاځېږه د لمانځه وخت دی، وریځ ده چي لمونځ درنه قضا نه شي (دا ټوله خبرې یې په یوه سا وکړې). د انګر ور یې چي د زګیروي په شان ږغ یې درلود پرانیست او له کوره ووت.

له لمانځه وروسته د ده د رسېدو سره جوخت آسمان هم وغورمبېد او د باران شرپ شو تا به ویل نه چي اسمان سوری شو د هري بریښنا سره به د ده د تندی ګونځي چي د پراخ غم علامي په کي له ورایه ښکارېدې ، لېدل کېدې. خلکو د تندی د ګونځو شمېر د خویندو د شمېر ښکارندوي بلله خو نسیم اکا هډو یوه خور هم نه لرله.

د نسیم اکا د سپینې ږیرې، ګونځې ګونځې تندی او مخ په لېدو د اسې ښکارېده چې د ټول عالم غمونه او کړاونه د ده پر سر دي او ددی یې ګالي.

نسیم اکا ته نن بیا لکه هره ورځ هم هغه د لس کاله مخته پېښه ور په یاد شوه چې په همدا سې یوه ورځ جبار خان د دوی کره مرکه ورلېږلې وه چې نازي چې په کلي کې تر ټولو ښکلې ا نجلۍ وه خپل زوی جلندر ته کوژده کړي، خو نسیم اکا دا خبښې ونه منله او مرکې ته یې ځواب ورکړ نسیم اکا په زړه سپین او پاک زړی سړی وو پټه په کې نه وه نو په ډاګه یې مرکې ته وویلي وه: جلندر یو ناکاره او برند هلک دی ټوله ورځ لنډه غر په دې او هغه کوڅه کې ګرځي راګرځي نه یې کار شته نه روزګار او بل دا چې زما د لور دا سې چغر سترګی ځوان نه خوښېږی.(نسیم اکا دا ټولی خبرې په یوه سا او پوټو سترګو کړي وې) جبار خان د مرکې و مخي ته څه و نه ویل او چې بهر را ووت نو په خپل ګلېټی ټوپک یې څو ډزی وکړې.

کلیوال د نوي خبر اورېدو ته منتظر وه ځکه په کلي کې خو ډزي یوازې د سنتي، کوژدې اود هلک د زېږیدو په وخت کېدې نو کوشنیان او لویان به راوته او دا خبر به یې په نورو ته د زیري په ټوګه کاوه. د ننیو ډزو وروسته په کلي کې دا خبره لکه وږمه خپره شوه چې نسیم اکا خپله لور جبار خان ته وبښله.

د نسیم اکا سوچونه چې دې ځای ته راورسیدل، نازي د یوې انګیټۍ سره کوټې ته راننوتله ،د نسیم اکا د چرتونو لړۍ سره وشلېده انګیټۍ ته یې لږ ځان ورنږدې کړ، نازي چای ورواچولې ، نسیم اکا په چوپتیا سره څه چای وڅښلې اوبیا یې ورونازی ته وویل: لوری د دوکان کیلۍ راکړه چې دا شیبه باران لږ څه ودرېدی د پسرلي باران دی بیا به یې شرپ شي او تلل به راته ګران شي.

- بابا چای دي ولي ونه څښلې؟

- زویه ! بیا باران ډېرېږي.

د دې خبرې سره سم پاڅېده د کړکۍ نه یې یو ځل بیا په ځېر ځېر بهر وکتل، ننۍ ورځ او فضا کوم بل ډول ورته ښکاره شوه د ګڼو پسرلنیو وریځو لښکر د آسمان ټوله لمن نېولې وه تا به ویل کومې خوا ته یې د یرغل ټکل درلود د تورو ګڼو وریځو په لېدو یې زړه لا د

ګرومه ډک شو ،غمجني سترګې يې له کړکۍ نه راوګرځولې يو سوړ اسويلی يې وکيښ ، د وره خوا ته ولاړ د سترګو له کونجو يې يووار بيا په غلا خپلې لور ته وکتل داسې ښکاريده چي د لور نه شرمېږي، خپلی کلوشې يې په پښو کړې او د کوټې نه ووت.
کوڅه له ختو او چيکړو ډکه وه، نسيم اکا به په داسو ورځو کې هرومرو يو – دوه ټکه خوړله خو نن يې دواړه پايڅې په دواړو لاسو پورته نيولي وې چي په ختو نه شي او پښې يې ارتي ارتي ايښودلې چي بيا ونه ښوييږي او له هر ګام نه مخکي به يې لومړی مځکي ته کتل، د دوکان ور يې پرانيست، زړه پيتلي کوتۍ يې د سماوار شاګرد ته ورکړه هغه کوتۍ له سکروټو ډکه ورته راوړه او نسيم اکا هغه د صندلي لاندي کېښودل او زوړ بړستن يې په راکښ کړ تر ستوني به صندلي کي ننوت. بيا سوچونو راګير کړ هم هغه سوچونو کي چي نن يې له سهاره نه پريښود هغه د نازي د تير ژوند او راتلونکي په هکله اوږده چورتونه او بې شميره پوښتني وې.
د جبار خان څو وارګو اښېدل يې په ياد شوه چي ورته يې ويلي وه:
- ستا لور زما ناموس ده زړه دی زړوې يې که وادوې يې.....
(دا خبري يې ډير په کبر او غرور کړي وې)
د نسيم اکا په مغزو کي دا خبرې ګرځېدې راګرځېدې او په غوږو کي يې ازانګې کولې:
زما زما زما....... ناموس... ناموس.....موس
زړه يې غوښت پر ځان کالي څيري کړي نابره يې يو څه ورپه ياد شول لږ خوشاله غوندي شو خو ژر يې بيا پر تندي ګونځې راښکاره شوې په ياد يې شوه چي څو واري جبار خان ته ننواتي ورغلی او په زاريو يې ورته ويلي وه:
- د خدای لپاره د دې خبرې تير شه ته د هغه د نيکه پر ځای يې زه رضا يم هغه ستا زوی ته درکړم.
جبار خان ورته په ملنډو ويلي وه :
- توبه وباسه هغه زما د زوی مور ده او بل دا چي هغه چغر سترګې دی او د هغې کله داسي هلکان خوښيږي او هغه اوس دوه نورو ادونه لري دا زما د لاس امسا ده....

په همدې چورتونو کې وو چې د سماوار شاګرد د نسوارو ډبلی او دوې افغانی ورکړې ده هم د نسوارو ډبلی ورډک کړ.
بیا یې ښځه ور په یاد شوه چې هره ښه شی چې به یې کور ته راغلې هغې به د لور لپاره پټوی او ویل به یې:
- دا مې د لور قلنګ ته ساتم. آن د واده تر کمیسه یې ورته جوړ کړی وو
نسیم اکا ټوله ورځ په همدې چورتونو کې تېره کړه ،دوکان خوند نه ورکاوه او مځکې ځای ،د نورو ورځو پر خلاف د ماز یګر له لمانځه نه مخکې کور ته راغی. د کور ور یې پوري واهه کور ته ننوت د کوټې د نیم کښه وره نه یې نازي ولېده چې د واده جوړه یې اغوستې د مور ګانې یې چې دې ته پاته وې په غاړه او لاسو کړې وې او د هېنداري سره یې خبري کولې:
آ ، یوازي مې لاسونه سره نه دي نوره پوره ناوې غوندې یمه، ښه ښکارم ! بدرنګه خو نه یمه ! تر چا کمه یمه.....
نسیم اکا د نازي په لیدو چې دا لس کاله غم یې تور و ښتته تار تار سپین کړي وه د شپږو ښتتو کلو په درلودو د څلو ښتتو کلو ښکارېده، ډیر غمجن کړ د خپلي لور نېمه خوا شوې ځواني او نا پوره شوي ارمانو یې پر زړه د غمو شپول چاپیر کړ او ر پرې بل او مځکه پر تنګه شوه د کور له انګړ نه یې د لرګو تبرچه را واخېسته او په پوټه خوله د کوره ووت ،
په داسي حال کې چې تبرچه یې د پټو لاندي نیولې وه د ماجد پر ځای د لاری په سر کېناست او سترګې یې د کوڅې په بل سر میخ شوې.
جبارخان د دوو نوکرانو سره چې توپکان یې پر اوږو وه را ښکاره شول. د نسیم اکا د زړه درزا وار په وار ډیرېده.
جبار خان د تل په شان د تاوده روغبړ تمه لرله او په ډیر کبر او غرور ګام په ګام د نسیم اکا خوا ته نږدي کېده. نن د جبار خان زور څه ارزښت نه ورته درلود د هغه په زړه کي د غچ او کسات لمبې بلې وې او زړه یې له بې شمېره دردونو ډک وو له هم دې کبله به هم وو چي غبرګ لاسونه یې بې اختیاره پورته شول او بیا هم دویم وار....
دریېم ګذار یې لا نه وو کړی چي د څو ډزو سره پر مځکه ولوېد.

وروستیو سلګیو کې یې کومه خبره چې له خولې وته هغه یوازې دا وه:
نا نا نا....ززز.....ی ی ی
د ډزو په اورېدو د کورونو نه بیا واړه او زاړه راووتله چې څه خبره ده.
نازی چې د ناپایه آرمانو په خیال کې ډوبه وه یو ماشوم د مازیګري لمر د وروستیو پلوشو سره دا خبر وروړ، دا خبره پر نازي د تندر په شان ولوېد ، له وارختایي نه د واده په جوړه او ګاڼو کې په لوخ سر او پښو په ځغاسته ځان دغچ میدان ته ورساوه د پلار په مړي یې ځان واچاوه خو ژر یې سر راپورته کړ تبرچه یې له مځکې پورته کړله او دا وخت یې د یوې ربښتني ناوی په شان لاسونه سره شوی وه.

غولېدلی

«جماله ډګروال ته ږغ که !» په ږغ سره یو زوړ سړی ، چې ږېره او بریت یې پاک خرېیلی وه ملا یې پر کمر بند ټینګه تړلې او د شپو خولې یې پر سر وه بېله سونه او حرکته د یوې ښځې چې غټ تونې شوی و ښتانو یې کوشنی مخ نور هم کوشنی کړی و او لکه مار چېچلې له غوسې تاوتاو کېده و مخی ته ودرید.
ښځې کڅوړه په لاس کې ورکړه...
ډګروال لکه چې ګونګ وی بېله کومې خبرې کیناست د بوټونو تنې یې وتړلې او د تل په شان یې د لاس اومګا ساعت ته چې شل کاله مخکی یې د غیرت د مدال سره یو ځای ورکړ شوی وو اوس یې زنګ وهلی وو ته ځیر ځیر وکتل ، بیا یې زړه نا زړه د دهلیز ساعت ته وکتل ، ځان سره وبونګېده او په خوشالۍ له کوره ووت د بس تم ځای ته ولاړ او په بس کې کیناست ، چې لږ هوسا شو بیا یې له غوسې خپل غاښو نه وچېچل او وروریې وویل:
څه چاره؟ (ځکه یو وار د غصې یوې چپلاغې تر محاکمې رسولی وو خو هندی وکیل له غمه خلاص کړی وو او ورته یې وویلی وه دا د افغانستان کارونه نور هیر کړه دلته ښځو سره په زوره خبرې کول ،ماشومان په چپلاغه وهل او حیوا ماتو ته کیشه ویل جرم دی که غواړی دلته ژوند وکړی باید د دې ځای قوانین ومنې)
نو د هغه راهیسې یې نور ځان ګونګ کړی وو په خوله یې څه نه ویل خو په زړه کې به یې څه تیر شول نو له غوسې به یې غاښونه وچېچل.
په دې ټوګه به یې ځان تسل کړ.
کله کله به په بس کې چورت یو وړ اوله خندا به ومو سېدی او کله کله بیا کټ کټ په خندا شو او ځینې وختونه به پړک په ژړا شو خو ژر به یې ځان ټول کړ او د شاو خوا خلکو نه به یې بښنه وغوښتله،نن بیا ور په یاد شول چې دلته څنګه په مشکلاتو راورسیدل او څه خوږ ژوند یې درلود . خو میرمن یې کرار کرار د کومی یوې په لمسون خپل رنګ بدل کړ او دی

يې په منګولې کې ونيوی، تنګ يې کړ او نوکر يې کړ پر خپل حالت يې ژړا ورغله ويې ژړل خپل پر ژړا له چورته راووت له شا و خوا خلکو نه يې ښښنه وغوښتله.
ډګروال ټول عمر په دې هيله چې وطن به جوړ شي او دی به بيا د کورني اختيار تر لاسه کړی ، به کرار کرار سره خپلې سترګې خپلة ړندې ، خپل غوږونه خپله کاڼه او خپله ژبه خپله ګونګۍ کړه...
اوس نو ټوله ورځ د سودا پسې ځی او راځی ، د لست مطابق سودا رانيسی. کور ته د رسيدو سره سم هغه ښځه کومې خبرې پر ميز ايږدی ، خو بله کڅوړه هلته ورته په انتظار پراته وی
ډګروال ښځه کومې خبرې تشه کڅوړه د لست او پيسو سره اخلې او د تل په شان ښځه ستړيا د بس تم ځای ته ځی...
نن بيا د دو يمی سودا اخېستلو وروسته د سړک پر غاړه د سرويس په پلمه پر يوه څوکۍ کيناست او د موټرانو د تيريدو راتيريدو په ننداره شو او لکه تل د چورت اخېستلو او خوږو چورتونو په خاطر يې د ښرو قطۍ پر سر پورته کړه.
عسکر عسکری سلام ورته وکړاو دروسی جيپ موټر دروازه يې ورته پرانېستله ، او د ده امر ته منتظر وو..
ميرمن يې د کور په وره کې ورته منتظره وه ښځه ده يې ډوډۍ نه خوړله...
دا ټولو کارو خوند ورکړ له سترګو يې د خوشالۍ ړنی ړنی اوښکې توې شوی خو د سوچو نو مزی يې د يوه موټر د پرله پسې هارونو وشلوی سترګې يې وموښلې ، ښه ځير شو د ميرمنی موټر يې پر سړک ولاړ وو او ډيره په غوسه وه ښکنځل بدو رد يې ويل په غوسه يې سودا ترې واخېستله د موټر په شا کې يې کېښودله. يو وار يې بيا ډګروال ته بد بد وکتل او غاښونه يې ورته وچيچل.
ډګروال لکه چې زبون يې ترل شوی وی هيڅ ونه ويل چې هغه ولاړه ،سترګې يې د ښخوا هاخوا ولغړولې او و رو يې له ځانه سره وويل:
ته وده چې وطن يو وار کرارشی بيا به سره ګورو !
ډګروال يو سوړ اسويلی وکيښ او د کور خوا ته په پښو کرا رکرار رهی شو.

کور کې د خندا ږغونه وه ډګروال چې ډیر وږی شوی وو پخلنځی ته ولاړ ښه بوی پرې ولګېده خولې یې اوبه وکړې د ښخوا هاخوا وګرځیده په دیګو نو کې یې څه ونه موندله د یخچال نه یې یوه د سبو قطۍ راواخېستله د پخلنځی ګړۍ ته یې وکتل هغه هم لکه نوروګړیو ثانیه ګړ نه درلود بیا یې خپلې اومګاګړۍ ته وکتل غوږ ته یې ونیوی خوشاله شو او اومید ورته پیدا شو چې تر اوسه کار کوی.خپل کوشنی کوټې ته ولاړ او پر خپل نا ټول شوی بستر وغزید او په چرتونو کې لاهو شو

. د اولادو سره وطن ته روان وو...

خو د و ره ټکولو له چرتونو راویست دا لومړی وار وو چې د شپې څوک ور ورټکوی.پولیس وو ډګروال یې د لاسه ونیوه له ځانه سره یې بوت ډګروال یې یو لیری ځای ته چې د ټولنیزو خدمتونو مرکز وو بوت او هلته یې یوه کوشنی کوټه وروښودله.

هلته هغه سپین ږیری او ناروغانو ژوند کوی چې مېرمنو او اولادونو شړلی وه.

ډګروال نوی کوټې ته راغی او پر نوی بستری پریوت اوله ځانه سر یې وویل:

ته وده چې وطن یووار کرار شی...

څه نوره حوصله کوم !

د دې ورځې وروسته ډګروال د ماشومانو ، ښځوو او کورنی حیواناتو ته عسکری غور سلام پیل کړ.

یوه شپه یې په رادیو کې واورېدل چې یو غل د غلا په وخت کې د دوکاندار لخوا ټپي شوی وونود غله د دعوا په اساس محاکمې دوکاندار درې میاښتې بندی کړ ځکه هغه بېله د محاکمې له امره غل د پولیسو تر راتګه په تشتاب کې بندی کړی وو او هم د غله د څلور کالو د کور مصرف په دوکاندار شو تر هغه چې د غله ټپ جوړیږی...

په اوریدو سره ډګروال غلو ته هم عسکری سلام کول پیل کړل دا چې نه پوهېده څوک غل او څوک نه دی نو هر چا ته یې غوړ عسکری سلام کاوه

څو ورځی وروسته دی سلام اچولو تر دارالمجانینه ورساوه او لاسونه یې هم وروتړله چې په دې سلامونو چا ته ضرر ونه رسوی.

له يوې مياشتی وروسته يې نن مشره لور د تور بای فربنډ سره د مور په پوټه ديدن ته راغله چي خپل پلار ووينی.
ډګروال د لومړی ځل لپاره يوازی د لور د بای فربنډ په ليدو ړنې ړنې اوښکې لکه باران توی کړی او بېله دی چي څه ووايي خپلې کوټې ته ستون شو.
د لاس ساعت يې چي له اوله زنګ وهلی وو خو ده سوچ کاوه چي کار کوی او ځان يې غولوی ته يو وار بيا ځير ځير وکتل هغه يې له لاسه خلاص کړ او غوږ ته يې ونيوی بيا يې تر سترګو تير کړ به نهيلۍ يې د روجايې څخه يې يوه ټوټه پرې کړله او ساعت يې په کې ونغښت او د بالښت لاندی يې کېښود او په خندا شو او په زوره زوره يې وويل:دا کم بخت هم مړ شو
او په ژړا يې ويل:
کله به دا وطن جور شی؟